ԻԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6014 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 26 / 8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1905 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 11 ՌԱՄԱԶԱՆ 1323 ԻԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6014

درعلیه‌ده غلطه‌ده آرەولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ այլ ինչ և ղրկուելիք պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քէօմիւշճիւ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար		տարեկան	140 ղր.
»	»	վեցամսեայ	70 »
»	»	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար		տարեկան	40 Ֆր.
»	»	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 145 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՇՈՒՇՏԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ

Ս. Պատրիարքը յառաջիկայ կիրակի վարդապետական աստիճանի պիտի բարձրացնէ Տ. Մկրտիչ քահանայ Զլլղաաճեանը, որ ատեն մը առաջ իբր հոգեւոր հովիւ Հապէշստան ղրկուեցաւ եւ յաջողապէս գլուխ հանեց իրեն վստահուած այդ հոգեւոր պաշտօնը։

Կարգ ու բարեկան զարգացած քահանայ մըն է որ այսպէս «շուշտակ վարդապետ» պիտի դառնայ, մանաւանդ Ս. Պատրիարքին կողմէ յանձնուած բաղձանքի մը վրայ։ Իր պաշտօնավարութեան Հապէշստանի մէջ, ընդհանուր գոհունակութիւն պատճառեց Նէկիւսին կառավարութեան այլ եւ այլ կողմերը՝ առեւտրական գործերով հաստատուած գաղութին, եւ եթէ զանազան քանի մը քսու անձեր որոնք անհիմն ու անտեղի ամբաստանութիւններ ներսըգեցին իր մասին, գոնէ իր ժամանակաւոր հօտին ստուարագոյն մեծամասնութիւնը ցաւով միայն կրցաւ բաժնուիլ իրմէ։ Տակաւին այս վերջերս՝ Պ. Ռուբէն Որբերեան որ Ճիպութիի մէջ վաճառատուն մը գլուխը կը գտնուի հիմա, դրուատալից տողերով կը յիշատակէր Տ. Մկրտիչ քահանայի պաշտօնավարութիւնը, ծաղրելով նոյն ատեն բոլոր այն անձերը՝ որոնք կարգ մը ազատ նկատումներ եւ հաշիւներու կարգադրութեան լաւագոյն միջոց մը գտնել կարծած էին իր Սենեկապետին հաստատելուն եւ իր հօտին անձնուէր պատասխանատու հովիւը մը դատափետելով։

Այս քսութիւնները անկայն անհաւատ բաներ չեն. ամէն հոգեւոր հովիւ, ինչ որ ալ ըլլայ իր արժանիքն ու կարողութիւնը, միշտ կրնայ խմբովին ենթակայ ըլլալ այդ կարգի անար հաշիւներու եւ նկատումներու բռնման։ Հետեւաբար՝ Տ. Մկրտիչ քահանայ պատճառ մը չունի յաւակնելու եւ վերջնականապէս չընդունելու այն պաշտօնը՝ որ քանի մը ամիս իրեն վստահուեցաւ, եւ զոր Պատրիարքարանը ընդմիշտ իրեն յանձնել կ'ուզէ, Հապէշստանի ազգային հոգեւոր հովուութեան խնդիրը միանգամ ընդմիշտ կարգադրելու համար։

Եւ իրօք ալ՝ Պատրիարքարանը չպիտի կրնայ լաւագոյն կարգադրութիւն մը ընել այդ մասին։ Տ. Մկրտիչ քահանայ ամէն յարմարութիւն ունի այդ պաշտօնին. ապացոյցը այն է որ՝ կարճ ատենուան մը մէջ հաւատարմապէս լաւ յիշատակներ թողած է ո՛չ միայն Հապէշստանի ազգայնոց, այլ նաեւ Նէկիւսին պաշտօնեաներուն եւ Հապէշ երեւելիներուն մօտ։ Նոյն ինքն զօրավար Մաքոնէն այս կիրակի՝ իր մասին հարցումներ ուղղեց Ս. Պատրիարքին, եւ գոհ մնաց լսելով որ Ն. Սրբազնութիւնը վարդապետական աստիճանի պիտի բարձրացնէ զինքը։

Հապէշ կառավարութիւնը արդէն մասնաւոր դիւրութիւններ կ'ընծայէ կայսրութեան մէջ հաստատուած ազգայնոց, կը քաջալերէ անոնց կրթական, եկեղեցական եւ առեւտրական ամէն կարգի ձեռնարկները, բան մը՝ որուն համար Ս. Պատրիարքը յատկապէս շնորհակալութիւն յայտնեց զօրավար Մաքոնէնի։ Դիւրին է մտածել որ այդ քաջալերութիւնն ու դիւրութիւնները աւելի ալ պիտի շատնան Տ. Մկրտիչ քահանայի Հապէշստան երթալէն վերջ, երաշխաւորութիւն մը՝ որուն վրայ հիմնուելով կրնանք եզրակացնել թէ արժանաւոր եւ գործունեայ հոգեւոր հովիւ մը Նէկիւսին յաջորդութիւնը ճիշդ բարիք մը պիտի դառնայ տեղւոյն ազգային գաղութին համար, եւ անոնց կրթական, եկեղեցական ու առեւտրական ձեռնարկները ա՛լ աւելի բարգաւաճ եւ նախանձելի վիճակի մը հասնելուն պիտի նպաստէ։

Եթէ այս առաւելութիւնն ալ չըլլայ, հարկին անհրաժեշտաբար պէտք է որ խղճամիտ հոգեւոր հովիւ մը գտնուի այդ հեռաւոր երկիրը հաստատուած ազգայնոց մէջ, զանոնք իրենց մայրենի Եկեղեցւոյն հաւատարիմ պահելու, եւ անոնց կրօնական պէտքերը հոգալու համար։ Տ. Մկրտիչ քահանայ՝ հազիւ թէ Հապէշստան մտած էր, երբ բազմաթիւ մանուկներ, նոյն իսկ չափահասներ ալ, ներկայացուցին իրեն՝ մկրտուելու համար։ Եթէ ինք չերթար, եւ կամ եթէ ուրիշ հոգեւոր հովիւ մը չղրկուէր՝ այդ տղաքը ընդ միշտ չպիտի մկրտուէին, ինչպէս չպիտի օրհնուէին նաեւ հոն հաստատուած պսակները՝ որոնց մէջ ամփոփուած մանուկներուն վրայ ոչ իսկ պատեհ մը աղօթք կարդացուած էր, եկեղեցականի բացակայութեան պատճառաւ։

Եկեղեցին գոյութիւն ունենալէ կը դադրի՝ երբ իր պաշտօնեաներէն զուրկ կը մնայ։ Այս ցաւալի արդիւնքը կրնայ առաջ գալ նաեւ Հապէշստանի ազգայնոց մէջ՝ եթէ օր առաջ չնշանակուի հոն հոգեւոր հովիւ մը։ Եկեղեցւոյ պաշտօնեայի մը բացակայութեան պատճառաւ՝ այսօր կիսովը կ'ամուսնանան, վաղը յաղաքացիութիւնը, մինչեւ օր մը պիտի խառնուին, եւ ոչ եկեղեցի կը մնայ, ոչ ալ կրօնք։ Եւ ի՛նչ՝ օտար եկեղեցական մը կուգայ անոր տեղը կը բռնէ, ինչ որ ներողամտելի չարիք մը չըլլար։

Այս պատճառաւ մեծապէս փափաքելի է որ Տ. Մկրտիչ քահանայ՝ վարդապետական աստիճանը ընդունելէն յետոյ ճամբայ ելլէ կրկին դէպի Հապէշստան, ուր իր հոգեւոր հովուութիւնը լաւ ընդունելութիւն մը պիտի գտնէ՝ արդէն իսկ ձեռք բերած համակրութեան շնորհիւ։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Հանրօգուտ նոր հաստատութիւններ.— Կայս. Գոհունակութիւն.— Ազգ. եւ օտար որբանոցներ.— Խնայողական ձեռնարկ մը։

ԵԴԵՍԻԱ, 12 Հոկտ. 1905

Այս անգամ Վեհ. Սուլթանի Մեծագահ տարեդարձին օրը քաղաքիս մէջ բացուեցաւ արհեստական վարժարան մը, որուն նախապատրաստութիւնները կը տեւէին ժամանակէ մը ի վեր։ Բացման հանդէսին ներկայ գտնուեցան կառավարիչ պէյը եւ շատ մը ուրիշ պաշտօնական անձնաւորութիւններ. այս առթիւ ջերմագին բարեմաղթութիւններ եղան Ն. Կայս. Վեհափառութեան արեւշատութեանը համար, Որուն բազմաթիւ շնորհներէն մէկն պիտի ըլլայ նոր բացուած հաստատութիւնը, ուր հիւսնութեան եւ դերձակութեան արհեստները պիտի ուսուցուին նոր ու զարգացած դրութեամբ։

Դեռ չէ լրացած ու երկու ամիս կը տարուի Վեհ. Սուլթանին շնորհիւ հաստատուած Համիտիէ հիւանդանոցին շէնքը, որ կոչուած է ամփոփելու անոնց ու հիւանդաց դարմանումը [illegible]։

Սոյն հիւանդանոցին շէնքը, որ յառաջակայած է բաց հարաւային դրութեամբ, իր հոյակապութեամբ ու գեղեցկութեամբ կ'ըսուի թէ, կը գերազանցէ նոյն իսկ կուսակալութեան կեդրոնին՝ Հալէպի մէջ գտնուող նման շէնքերը։

Լուսաւոր ու օդասուն դիրքի մը մէջ մարդասիրական գործերէ չենք մըն է որ սկսած է բարձրանալ Եդեսիոյ հիւսիսը, որուն տեղատուութեան ու գործածութեան ընթացքին շատ բոլոր տեղական նիւթերը պէտք ալ օգտուեցան չինուածական ընդարձակ ուղղութեամբ ամբողջ։

** Վեհ. Սուլթանի Մեծագահ տարեդարձին օրը, Առաջնորդ հայրը իր ջերմագին շնորհաւորութիւնները հեռագրաւ յայտնեց Նորին Կայս. Վեհափառութեան մատուցած ըլլալով, ի պատասխանի Վեհ. Սուլթանին բարձր գոհունակութեանը արժանացաւ Ա. քարտուղար Վսեմ. Թահսին փաշայի միջոցաւ։

** Դպրոցական արձակուրդի միջոցին տեղւոյս Ազգ. որբանոցի Ժողովուրդ աշակերտներէն ալ, 20ի չափ, իրենց պարագաներուն մօտ արձակուեցան։ Հոգաբարձութիւնը Գաղթականաց Ժողովի կարգին անոնց նորէն ընդունելութեան համար անխափան ջանքեր թափեց, նկատելով որ նոյն հաստատութեան հաշիւթի ողբերգները մեծապէս նուազած են։

Գոհացուցիչ է տեսնել որ Հոգաբարձութիւնը բոլորովին իրենց բաղդին չթողուց իր արձակած անձերը ու անոնց վիճակին կը հետեւի։ Հոգաբարձութիւնը առանձնած է անոնց կրթական խնամքը ու նոյն իսկ անոնցմէ շատ կարօտներուն ապրուստին համար ալ նպաստներ պիտի ընէ։

** Տեղւոյս օտար որբանոցներու ընդարձակը — գերմանականը — այս տարի իր հովանաւորներէն պարտաւորուած ըլլալով իր մեծ ծախքերը տեղեկացնել, իր որբանոցներուն մէկ մասը եւ կը պահանջէ այս տարի աւելի մեծ սեղմումներ ընել ծախքերուն, որոնց համար ալ ծախսուած դրամին մէկ մասը հասոյթէ, գումարի աւելի ծախսուած են։ Այս պատճառաւ որոշուեցաւ ալ կրճատել, եւ ատոր Որբանոցի Վարչութիւնը դրամ վերականգնելու ըստ չէ ամբողջ, որոնց մէկ մասը մինչեւ — հիւանդներու խնամքը հաշուէն անոնց — ինչպէս ըրաւ են որբանոց ու Նախա նախահարաւ։

Այս երկրորդական արձակուրդէն կը հետեւցնենք թէ որբանոցին վարչութիւնը մտադիր է բոլորովին ջնջել որբանոցը՝ հաւաքական գումարներ ըլլալով որ գործադրութեան ամենամեծագոյն զեղչումներուն — որով կը պարտաւորին ողջամիտ գործունէութիւններ — մեծամեծ ու ընդարձակութիւն առել աւելի օգտակար ու մարդասիրական է։

** Մտադրելով որ ձեռնասուն մեծամասնութեան մէջ Ազգ. Տնտեսական Խորհուրդը կարգաւորեալներ հոգալու հարցին առաջ կը գտնուի, տեղւոյս ամերիկեան միսիոնարութիւնը՝ Միս Փորինս Շաթըր՝ իր ազնիւ աւելորդութեամբ հաւանած, այս անգամ ալ 5 օսմ. ոսկի ղրկեց անոր, կարօտ ընտանիքներու պէտքին գործածուելու համար։

** Ծխախոտ եւ ծանօթ կարծիք մը յայտնած պիտի ըլլանք, ըսելով թէ մարդիկ քաղաքականին կեդրոններու մէջ նիւթապէս աւելի կը տառապին գիւղացիէն, կտակ մը վերջերս մեր ազգային տեղեկագրութեան մէջ ... Նիւթական զանազան կարգի չկրցող պատճառներ հիմա աւելի արժէքաւոր կը դարձնեն կենցաղ ընտանիքներուն՝ որոնք ձեռք

ԹՂԹԱԿԻՑ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

բերած ամենապարզ ապրուստին մը բաւարարել բաւականութիւնը չունին։ Երբ առ է տեղւոյս մեր համայնքին ու նիւթական կացութիւնը, շատ նպատակայարմար կը տեսնենք Ազգ. Գաղթական Ժողովին վերջերս ցուցուցած հաղթահարութիւնը աւելի լայն ծախսերուն առաջքը առնելու նպատակաւ։

Ժողովը նկատելով որ ճիշդ այս միջոցին պէտք է քաղաքիս համար հարուստ կառքերը, զորս Անտանքեան Հայրենիք մը, որով կ'արգիլուին նիւթական շատ բարօրութեան ու միջոցառութեան համար ձեռքեր ու անդամ ապրուստներ։ Արգիլեց նոյնպէս գինիներու Ս. եկեղեցիի մէջ պահպանութեան կատարումը, նկատելով որ այդ առթիւ տրուելիք լուծում պարտաւորներու խմբովնոյն կը դառնայ։

Հովանաւոր կերպով կարգաւորելներուն դիւրութիւն տրուած է որ իրիկուան ժամ 11–12 եւ քիչ մը շտապ հարսնիք ընդունելու ալ առաւօտեան Ս. պատարագէն առաջ գան իրենց պսակադրութիւնը կատարել տալու։

Առաջնորդարանը կարգած է Ծանօթ. Խնամողով մը, որուն պաշտօնն է հսկել այն Անտանքեան Հայրենիքին ձեռնարկներուն գործադրութեանը, եւ եթէ զեղծանողներ գտնուին՝ անոնց մասին բարոյական պատիժներ առնմանել, որոնց գործադրութեան պիտի հսկէ Առաջնորդարանը։

Ցաւալի է որ օգտակար ըլլայ Առաջնորդարանի սոյն ձեռնարկը, որուն նպատակը ժողովուրդին նիւթական ու բարոյական շահն է միայն։

ԹՂԹԱԿԻՑ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐ

Մեր կրթական տկարութեան պատասխանատուն կը նկատուի մեծապէս ուսուցիչներ, թէ՛ կրթական միջոցներուն մատչելի պատասխանատուն է ուսուցանող մարմինը, ծնողներու կողմն ալ գոյ ամէն մարդ պարտի խոստովանիլ։ Բայց ամէն առաւելեալ յանցանք ձգել ուսուցիչներու վրայ, ատ ալ անիրաւութիւն պիտի ըլլայ։

Գլխաւոր պատճառներէն մէկն է այն անփութութիւնը, զոր բոլոր կ'ունենան մեր վարիչ մարմինները՝ դպրոցներէն ներս ընդունելու համար մանկավարժական մինչեւ իսկ տարրական սկզբունքները։

Այդ մանկավարժական սկզբունքներէն մէկուն վրայ պիտի խօսինք այս յօդուածով։

Մանօթ ճշմարտութիւն մըն է թէ չափաւոր աշխատութիւնը միայն օգտակար է, թէ ամէն ծայրայեղ աշխատութիւն միշտ հակառակ արդիւնք կ'ունենայ վարժարաններու մէջ։ Շատ լաւ գիտենք որ մտաւոր աշխատութիւնը — մանաւանդ մանուկներու մատաղ մտքին համար — աւելի սպառող յոգնութիւն ունի քան ուրիշ ո՛ եւ է մարմնական աշխատութիւն։ Այս ամէնը գիտեն մեր դպրոցներու վարիչներն ալ, բայց մեր վարժարաններու մէջ հակառակն է որ ի գործ կը դրուի։

Չկարծէք որ ծուլութիւնը քաջալերել կ'ուզեմ, Բնաւ երբէք։ Այսօր մանկավարժական ճշմարտութիւն մըն է թէ աշակերտ մը օրական միայն չորս դաս կրնայ առնել, պայմանաւ որ դասը տեւէ առ առաւելն 40–45 վայրկեան։ Այսպիսով կրնայ օրական աւելի դաս առնել. խնդիրը առաջ վրայ չէ։ Պնդողներ կան մինչեւ անգամ թէ աշակերտ մը չորրորդական 18 դասէն աւելին առնելու անկարող է։

Բանի որ ուսուցիչն է դասին հոգին եւ անոր արժանաւորութեանն կախուած է դասին հետաքրքրական կամ ձանձրալի դառնալը, ուրեմն պէտք է չմոռնալ, որպէս զի մարդին թարմութիւնը պահէ դասարաններուն մէջ։ Այսպէս կը պնդէ Վիէննայի ակադեմական ուսուցչապետներէն մէկը։

Ընդունելով թէ վերջիններուն չափազանցութիւն է, ընդունինք վերի եզրակացութիւնը, շաբաթական 24 դաս։

Մեր վարժարաններու մէջ աշխատութեան բաշխման այս տարրական օրէնքին կատարելութիւն կը տրուի՛։ Ո՛չ Մանինք դասատուն։ Գրասեղանի առջեւ կեցած են 50–60 աշակերտներ, եւ հոն ամբողջին առջեւ նստած ուսուցիչը կը խօսի, կը գրէ, կը ջնջէ եւ աւելի՛ շարունակ օրական 5–6 ժամ (եթէ ոչ աւելի)։

Երեւակայեցէք ուսուցիչ մը, որ առաւօտէն մինչեւ երեկոյ աշխատելէն յետոյ երեկոյին ալ պիտի սրբագրէ 160–170 էջ գրաւոր պարտականութիւն, շարադրութիւն, ուղղագրութիւն կամ քերականական պարտականութիւն, և այն ատեն ճիշդ դպրոցի մը կը կոչէք անոր աշխատութեան չափին վրայ։ Հապա յոգնութեան պատասխանը գտնէ՞ք. ա՛լ նկատի չեմ առներ անձնական եւ տանիքն գործերը, զանի որ ուսուցիչն ալ վերջապէս մարդ է։

Այդ՝ ուսուցիչը ո՞րբ պիտի աշխատի ինքնազարգացման։ Ապագայները մեկէ շատ աւելի են՝ բամենելու ճշմարտութիւնը հաստատելու համար։

Այսպիսի պայմաններու մէջ կրթական արդիւնք սպասել մեր ուսուցիչներու յանձնուած դասերէն, բան՚ք, պարզամտութիւն չպիտի ըլլա՞յ։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

Նկարի սիրահարող պատկեր հաւանական մը, Պ. Վան տեն Պերկ, որ Բարիզ հաստատուած է, հին նկար մը գնած էր Սէնթ–Անթուան արուարձանը բնակող խեղճ կանգուրէ մը։ Բայց վաճառականը փութացած էր ներկայանալի վիճակի մը մէջ դնել գնած պատկերը, որ կը ներկայացնէր Աղամը եւ Եւան Դրախտին մէջ։ Նկարը մաքրել ու հարթեն նկարել տուած էր, մեծ լրագիրներուն մէջ հրատարակել տալով թէ Ռուբէնսի մէկ նկարը երեւան հանած էր։ Ասոր վրայ, նկարի ամանէքոր մը յօժարած էր 80,000 ֆրանքի գնել այդ պատկերը, որուն համար կ'երաշխաւորէին Ռուբէնսի կողմէ գծուած ըլլալը։ Տասը հազար ֆրանքը կանխիկ վճարած էր արդէն հարուստ գնողը, որ նկարէ հասկցողներուն ցոյց տուաւ այդ պատկերը։ Իրեն հասկցուցին թէ գլուխ-գործոց ենթադրուած այդ նկարը ծաղրական ընդօրինակութիւն մըն էր եւ թէ հեղը մնացած չէր բուն իսկ նկարին, որ կրնար գծուած ըլլալ ո եւ է արուեստագէտի կողմէ։

Ամանէքորը բարկացաւ եւ մերժեց մնացած 70,000 ֆրանքը վճարել, դատ բանալով վաճառականին դէմ։ Հինգ–վեց տարիէ ի վեր կը տեւէ դատը։ Վաճառականը ձեռաւ այդ միջոցին։ Երեք կարող փորձագէտներ կարգուեցան, Պապոնակ Տէթօալ, Լըֆէվր եւ Համէլ։ Այդ պարոնները շատ վիճաբանեցան, բայց եզրակացութեան մը չյանգեցան։ Ինչպէս ամէն մարկայ պատկերը այնքան լաւ նմանցուած էր որ անկարելի էր դատաւոր վճիռ մը արձակել անոր վաւերականութեան մասին։ Երկու կողմի փաստաբաններն ալ իրենց համոզումը ունեցան միայն անոր ծագման մասին ու հաւանականութիւն մը ըրաւ Սան-լը-Սան, ինչ որ Թայլոր(?) ... մը տեսաւ ընկալ ծածկանման նենգամտութեամբ։

Ուստի(?) ... կը մնայ ամէն այն ի՞նչ կ'արժէ Ռուբէնսի կողմէ ենթադրուած գործը, բաց ի այն հանգամանքէն որ շատ չէ անոր ու արժէքը ալ պիտի չկորսնցնէ։ Պ. Վան տեն Պերկ ... վաճառատան մը։

իրենց ատենակալութիւնները կ'ընէին։ Վաճառականին փաստաբանը կ'ըսէր թէ նկարը իրօք է որ Ռուբէնսի ձեռներուն դրոշմը չէ պահած, սակայն անոնց ձեւը ունի։ Ամանէքոր գնողին փաստաբանը կը պնդէ որ այդ նկարը հարազատ արտադրութիւնը չէ Ռուբէնսի վրձինին։

Դատարանը չէ կրնար որոշում մը տալ, համոզում գոյացուց չըլլալուն համար։ Ու ամէն օր կը խնդրէ այդ ամանէքորին վրայ, որ 20 ֆրանքնոց նկարի մը համար ստիպուած է 80,000 ֆրանք վճարել, բաղդը չինելով նկարի առեւտուր ընող վաճառականի մը։

Արտաքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Զգայացունց յօդուած մը.— Ալզաս–Լօռէնի վերադարձումը.— Ցանումին հետ փոխանակութիւն։

Բարիզ, 4 Նոյեմ.— Էքօ տը Բարիի մէջ հետեւեալը կը գրէ Պ. Անտրէ Մէվիլ.— «Գերման լրագիր մը Համպուրկիշէր Քօրէսբօնտէնց, որուն յարաբերութիւնները ծանօթ են Պէրլինի հեղինակաւոր կառավարութեան հետ, յայտնապէս ներշնչուած յօդուած մը հրատարակեց, զոր շահեկան է առաջ բերել։ Այդ յօդուածը կը ջնջէ Ֆրանքօ-Գերման Դաշնակցութեան կողմէ երեւակայուած կարգադրութիւն մը՝ Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ լաւ մերձեցում մը առաջ բերելու համար։ Անիկա է Մէցի եւ Շթրաս–Պուրկի՝ գաւառները Ֆրանսայի վերադարձնել, անոնց փոխարէն Գերմանիոյ տալով Տօնքին եւ Մատակասկարը (կ'ենթադրուի թէ այդ ներքին երկիրները գերման գաղթականներուն ու Զանը լեռին աւանձներուն մէջ ավելը եղած մասը ըլլալով են)։ Գերմանական թերթը կ'ըսէ.— «Մէ միայն գերման կայսրութեան պատասխանատութեանց վերաբերեալ նկատումներ էին, որոնցմով 1870–71ի յաղթանակները կորզել մեզ երկիրներ ձեռք ձգելու։ Այսուհանդերձ եթէ այդ նկատումները իրենց արժէքը կորսնցնէին, Գերմանիա արդէն մը պիտի չունենար Ֆրանսայի հետ նոր պայմանադրութիւն մը կնքելու։ Այդ պարագային Ֆրանսա հրաւէրը մը պիտի չպահանջէ, այլ միայն իր հաւասարուն ժամադրութիւնը՝ Գերմանիոյ հետ լաւ ապրելու համար։ Այդ կերպով Գերմանիա պիտի ծանուցանէր թէ իրեն բարեկամ եղած դրացի մը դէմ պէտք չունի միջոցներ ձեռք առնելը տեղայն է։» Համպուրկիշէր Քօրէսբօնտէնց կը յայտնէ թէ իր կարծիքով նախապէս պէտք է արմատացնել զիջումները առանց ժողովուրդներուն Լօռէնի այդ երկիրներուն որոնք Ֆրանսայի պիտի վերադարձուին։ Աւելի զատ նոյն թերթը հաշտ քիչ կը զանէ առաջարկուած գաղթօրայն փոխարինութիւնները. նաեւ սապէս կ'եզրակացնէ.— «Զինք ենթադրել որ ժամանակը լաւ ընտրուած ըլլայ՝ Ֆրանքօ-Գերման դաշնադրութիւնը վերաքննելու համար։ Արդարեւ այդ տեսակ վերադարձութիւն մը այն պայմանաւ միայն տեղի կրնայ ունենալ որ Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ քաղաքական համաձայնութիւն մը գոյանայ։ Արդ հիմա Ֆրանսական կարծիքը նպաստաւոր չէ այդ համաձայնութեան։ Ամէն պարագայի մէջ Անգլիոյ հետ համաձայնութեան վրայ հիմնուած քաղաքականութիւնը չէ որ 1870–71ի երկու հակառակորդներուն միջեւ սիրալիր յարաբերութիւններու հաստատումը նպաստաւորելու հանգամանքը

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

Ա.

Ա.․ո մէջտեղն, օթէլին դրօշները երկաթաձոյլ թիաներ ծածկած երկու կարգերու վրայ, որոնք հաւասար մեծութիւն ունէին։

Ցնծայ գլխարկ մը ունէր։

Պ. Ճիմ Սիւվըր միլիոնատէրը երկարեց իր գլխարկը եւ գրպանէն հանեց թուղթի երկու կտորները։

—Բանի որ ձեր խաղակիցն եմ, թող կտրա՛ք ինծի՝ թուղթերէն մէկը քաշելու, ըսաւ Արծաթի Զօլը։

—Ցոծարդապէս, ճէնթըլմէն, պատասխանեց Սան-լը-Սան, իր նշանաւոր թիւերը խառնելով ու լուռ հաւաքը ձգելով յոխորտագին։

Այն պահուն իսկ երբ իր բաղդը վճռող թուղթը պիտի քաշէր, Սան-լը Սան բոլորովին անզգած կը մնար։

Անտարբեր, այդ անտարբեր ու անհոգ երկինքի զոյգ սպառնալից երկինքին ներքեւ բազմաթիւ ձեռքեր կոկիկ կը սպասէին, բերելով այն թուղթերէն առաջին Սան-լը-Սան։

Պ. Ճիմ Սիւվըր, որ երկարելիք կը դնէր ինքզինքը, ուշադրաւ դէր մը կատարելուն համար, գլխարկին մէջ գրպանեց։

Սան-լը-Սան ձեռքը տարաւ բեվոլվերը ու լեցուց զայն։

Ցաւզումը սաստկացաւ ներկաներուն մէջ եւ սաստ ճիչ մը լսուեցաւ։

Կնոջ ձայն մըն էր, դողդոջուն ու անձկալից, որ կը գոչէր.

—Թող մի՛ տաք, թող մի՛ տաք, չեմ ուզեր հանդուրժել այդ բանին։ Կը կարգադրեմ այդ ճէնթըլմէնին հետ։

Ոգեւորուած դրուագիչներուն կողմէ ուժգին աղաղակներ արձակուեցան։

Ի՛նչ ալ ըրած րլլար՝ Անոնք որ օրուայից տեսարան մը վայելելու եկած էին, ընդհանրապէս չէին ուզեր որ տարածք աղէտ վերջաւորութիւն մը ունենար։

Այդ բերն ու անհանգիստ տառապանքը ընդ կէսն ալ իր կանոնները ունէր։

Աննք զօրաւորական խոժոռութեամբ թեղադաւայծ օդը եւ նոյն իսկ իրենց թեւերուն վրայ բարձրացուցին կինը, այն բանդուրառնկէն վրայ իսկ ուր կը դըտնուէր Սան-լը-Սան։

Այս վերջինը յօրդալից կերպով ողջունեց կինը, ձեռքը երկարեց անոր, քննութեան մը ենթարկելու համար զանի։

Արդարեւ, հրաշալի գեղեցկութիւն մը ունէր ան, իր շուշանագոյն եւ վարդագոյն դէմքով, մարգրիտէ ակռաներով, բարակ չրթունքներով եւ նուրբ մազերով, որոնք ոսկեշերտօրէն խառնակ ու գանգուր էին ռուսէն բոլոր ակօս։

Իր կապոյտ ու շափիւղայի ցոլքեր ունեցող նոյն աչքերով կը պարուրէր Սան-լը-Սանը, սպառնալով որ բառ մը արտասանէ, յարձակում մը ընէ։

Պ. Սան-լը-Սան յանձնառութիւն մը պահելուն համար, ան ըսաւ.

—Տիկին Բլօտիա Օսթէն կը կոչուիմ, այրի միացած ճէյմբէյ Օսթէնին։ Բոլոր երկու տարեկան եմ, գեղեցիկ չունիմ եւ մէկ ու կէս միլիոն տոլարի տէր եմ։ Հաստատ չէ մը երեքներ կան. կ'ուզէ՞ք որ անոնց մէկուն գինին՝ ամուսնանալու համար։

Հոն ներկայ զանուողներէն ոչ ոք մտքէն կ'անցնէր որ Սան-լը-Սան պիտի մերժէր այդ առաջարկը. նոյն իսկ անոնց խորհելու պէտք հասնէր ներկայացած առաջարկել բաղդին։

Ամէն ոք ճէնթըլմէնին պատասխանելիք խօսքերուն կը սպասէր։

Բոլոր Եանքիներուն ապշութիւն պատճառող իր պաղարիւնութիւնը չէր կորսնցուցած Սան-լը-Սան, որ բան մը չունէր, եւ ոչ իսկ զինքը ծածկող լաթերէն ծարագրերուն ծրարը իրեն կը վերաբերէր։ Այդ մարդը, որ իր կեանքին հետ կը խաղար, եւ քիչ յետոյ կամ անձնասպան պիտի ըլլար կամ մեծ ձամբորդութեան մը պիտի ձեռնարկէր, առ զարմանալի պատասխանը տուաւ.

—Տիկին, ձեր առաջարկը կ'ապացուցանէ թէ բարի էք։ Ձեր շռայլութեան գեղեցկութիւնը աւելի բարձր դիրքերու արժանի կը կացուցանէ ձեզ։ Հարստութիւնը կրնայ գնել ամէն ձեր բոլոր փափաքներուն։ Հետեւաբար, մի մտածէք զիս՝ ձեր բարութեան, հարստութեան եւ գեղեցկութեան յարգը չճանչնալուս եւ առաջարկնիդ մերժելուս համար։

—Ի՞նչ, կը մերժէք, գոչեց տիկին Բլօտիա Օսթէն, ասոր ձայնով մը եւ դալուկ դէմքով։

—Այո՛, տիկին։ Մէկ կողմէ ինքզինքս անկարող կը զգամ ուրիշի մը երջանկութիւնը ապահովելու եւ միւս կողմէ չեմ կրնար ինքզինքս ծախել։

Այս խօսքին վրայ՝ յօրդալից խանդավառութեան մը ծափահարութեան մը ծափերը եւ ծածկող արտայայտութիւն։

հաւէն մը քրաւ Սան-լը-Սան, ինչ որ թուղթի խլըլի մը առաջ բերաւ՝ ծածկամտութեան նենգամտութեամբ։

Բայց այդ չունեցի մարդը ... արժանաւորութիւն կը դնէր իր լուրջ ժամանակներուն, լեզուին ու ընթացքին մէջ որ ո՛չ ոք ծխածողելու փափաք զգար։

—Մերժողութեան ըրէ այդ առաջարկը, ըսաւ տիկին Բլօտիա։ Ցոյց չհանեցի, բայց յիշեալ պիտի զգէք։

—Եթէ երկուքս մէկ ցմահ վարդապետներէն անձնատուր չըլլամ, ըսաւ Պ. Սան-լը-Սան, արագ նշան մը ընելով Ճիմ Սիւվըրի։

Արծաթի Զօլը գլխարկին խորը մխրճեց ձեռքը եւ թուղթ մը հանեց անկէ, զոր յանձնեց պաշտօնեայ, ներկաներուն ձղձգութիւնը աւելցնելու համար։

Սան-լը-Սան հրաւէրը ուղղած էր անդամներին եւ ալ ոչ մին ուղղուել թեւերը։

Բ.

Բանի մը Ձղադիւս կինէր իրենց ոտքին առջեւ տարին ձեռքերնին, յետոյ իրենց մաշերը հանեցին, հրացաններնին ծալեցին եւ Սան-լը-Սանի դանկին ջոկջոխումը տեսնելու համար։

—Ծամբորդութիւն, ըսաւ Արծաթի Զօլին փոխադրակին ձայնը։

—Ճէնթըլմէն, մեկ տարուան մէջ պարտիք քաւտաւան հաղար քիլոմեթր ճամբայ կտրել։

—Այո՛, սորված եմ, պատասխանեց Սան-լը-Սան, աւելի քան երկուք անցած։

—Ե՞րբ ճամբայ պիտի ելլէք։

—Անմիջապէս։

—Մէկ միլիոն տոլար դրամ կը բանամ ընդդէմ ճէնթըլմէնին, գոչեց տիկին Բլօտիա Օսթէն, այսպէս վրիժելով իր ունեցած հարստութեան մէկ երրորդը։

—Կը բանամ այդ դրամը, գոչեց տիկին, պատասխանեց Սան-լը-Սան, յարմարավաճառ նայուածքով մը։

—Կը մարթեմ որ շահիք, յարեց կինը, բարեկամական նայուածք մը ձգելով Սան-լը-Սանի վրայ։

Այս վերջինը յօրդալից խանդավառութեան մը բաւականութեան եւ ամբոխը ծափերով ողջունեց յառաջանալ։

Այսպէս մինչեւ օթէլին դուռը հասաւ, որ փողոցին վրայ կը նայէր։

(Շարունակելի)

ունի։ Այս յօդուածը պէտք է նկատողութեան առնել։ Պէտք է գիտնալ թէ առաջին անգամն է որ գերման լրագիր մը Ֆրանքֆուրթի դաշնագրութեան վերաքննութեան կարելիութիւնը ընդունելու երեւոյթը կ'առնէ։ Թող որ այս կէտը կայ, կարելի չէ յուսալ բան մը նկատել վերջնական գերման թերթին թելադրութիւններէ։ Նախ այդ թելադրութիւնները կը հիմնուին համաձայնութեան վրայ Դաշնակցութեան մը որ եւ ոչ մէկուն փաստ ճանչցուած է, եւ որ, եթէ գոյութիւն ունի, հեղինակութիւն մը չունի։ Այդ պարագային երբ գերման կառավարութիւնը միայն ուզէ Ֆրանսայի վերադարձնել իր գրաւած երկիրներուն մէկ մասը զօղթօնքին փոխարինութիւն մը առնելով, եւ Ֆրանսացիները լրագիր մը պէտք չունենային, նոյն իսկ եթէ ընդունուած ըլլայ։ Այդ տեսակ առաջարկութեան մը վրայ օգտակար կերպով բանակցելու համար, գաղտնապահութիւնը անհրաժեշտ պէտք մըն է։ Յայտնի է թէ կարելի չէ Դաշնակցութեան մը կողմէ եղած առաջարկութիւն մը որուն վրայ կը խօսի Գերմանիոյ մէջ հրատարակուած լրագիր մը, լրագրական բանակցութեան մը մէջ մեծագոյն մասը ստանձնել՝ բանի չի կրնար ծառայել։ Դիւրին է երեւակայել թէ ի՛նչ արդիւնք կրնայ ունենալ։ Անշուշտ Գերմանիոյ մէջ անձնաւորութիւն պէտք չէ գտնել որ տեսնէ թէ Ֆրանսա ի՛նչ տեսակ ընդունելութիւն մը պէտք ընէ Ֆրանքֆուրթի դաշնագրութեան վերաքննութեան՝ վերը յիշուած հիմերու վրայ։ Որովհետեւ այդ առաջարկութիւնը զոր Գերմանները պէտք չպահեն երբ հաշւի առնեն, անկարելի սպառողութիւն մը պէտք ընէ ֆրանսական հանրութեան ատելութեան մասին վրայ, ուստի Պերլինի մէջ պէտք փնտռել այդ պարագային օգտուիլ ցոյց տալու համար թէ Ֆրանսայի պատերազմական մտադրութիւնները Գերմանիոյ հանդէպ, կասկածելի չեն։ Վերջապէս կ'երեւայ թէ Պերլինի մէջ կը յուսան որ, Ֆրանքֆուրթի դաշնագրութեան վերաքննութեան կարելիութիւնը Ֆրանսացիներու աչքին առջեւ բոլորելով, պէտք կրնան սպառել անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնը։ Համպուրկեր Քորեսփոնտենց մէջ մեզ մէկ կը յաւելու թէ Անգլիոյ հետ համաձայնութեան մը վրայ հիմնուած քաղաքականութիւնը ֆրանսական համաձայնութեան մը նպաստաւորելու համար ոչինչ չունի։ Բարերար զուգը Ֆրանսայի մէջ բանակցութեան շրջանակութիւն եւ ազդեցութիւն կայ, այդ տեսակ հնարքները յաջողելու համար։»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վէճին պատճառները.—Անգլիական հանդէսներու յօդուածները.—Կարծիքներ։

Բարիզ, 4 նոյեմ.—Լոնտոնէն հեռաձայնը կը հաղորդէ Բարիզի Թեմփ թերթին. —«Անգլիոյ պարբերական զանազան հանդէսներու նոյեմբերի թիւերը բազմաթիւ յօդուածներ կը հրատարակեն միջազգային կացութեան վրայ։ Այդ գրութեանց հեղինակները ամէնէն աւելի կ'ուսումնասիրեն անգլօ-գերման վէճերու պատճառները։ Ֆորթնայթլի Ռիվիուի մէջ Պ. Ճ. Ճ. Սթէտթըր կը յայտարարէ թէ իր կարծիքին նայելով Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ քաղաքականութեանց եւ շահերուն միջեւ եղած հակառակութիւնը գոյութեան հիմնական պատճառ մը չունի։ Էմփիր Ռիվիուի մէջ Պ. Էտուարտ Տիսէյ այդ մասին համաձայն է եւ կ'ըսէ թէ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ կառավարութեանց միջեւ անհամաձայնութեան որ եւ է պատճառ երկար ատեն ի վեր գոյութիւն չունի եւ չէ ունեցած։ Շաբաթաթերթի մը մէջ ալ Պ. Գոռլ Պլինտ կարծիք կը յայտնէ թէ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ անյաջող անհամաձայնութեան հիմնական պատճառն է մրցակցութիւնը։ Ուրիշ պարբերական մը մէջ Տօքթ. Տիլլըն, Տէյլի Թելէկրաֆի Բերլինի թղթակիցը, կ'ըսէ թէ Գերմանիա դաշնակիցներ կը փնտռէ, և թէ անոր բուն փափաքն է զօրաւոր միութիւն մը կազմել Անգլիոյ եւ միանգամայն ընդդէմ վտանգին դէմ։ Գերմանիա ամէն կերպով կ'աշխատի խզել Անգլիոյ եւ Ճապոնի դաշնակցութիւնը «որ եւրոպական է՝ աշխարհակալութեան եւ դեղնամորթ մարդերու միջեւ»։ Այդ նպատակին համար Ֆրանսայի աջակցութեանը պէտք ունի, ուստի Ֆրանսա կը փորձէ Անգլիոյ եւ Ճապոնի կապերը խզել դիւրաւ ըրած է, որ իբրեւ ծրագիր մը կարել կըցը չինելու այն կորուստն որ Ռուսիոյ ամբողջ նուաստացումը կրեց։ Տօքթ. Տիլլըն կը յարէ թէ Ռուսիա հակառակ է ծրագրուած միաբանութեան նշանակութիւն։ Յօդուածագիրը մէջ կը բերէ ռուսական Սլովօ լրագրին սա տողերը.— «Յայտնի կ'երեւայ թէ Գերմանիոյ նպատակն է ոչնչացնել Անգլիոյ ծովային առաւելութիւնը, եւ այդ պարագան վտանգաւոր կամ պատահական քաղաքականութիւն մը չէ, այլ ընդհանրապէս կ'ենթարկուի գերման ժողովուրդին ամբողջ քաղաքականութեան եւ տնտեսական կեանքին, եւ իր պատմութեան բերմամբ, այդ ժողովուրդը չի կրնար եւ կենալ այդ նպատակէն։ Թէեւ Ռուսիա տարբերապէս կը հաւնի իր դրացիներուն հետ, սակայն իր ոյժերուն մէջ պիտի չմտցնէ Գերմանիոյ, որպէս զի Անգլիոյ վնասէ, Ռուսիոյ կառավարութիւնը մինչեւ այն ատեն պէտք պիտի չունենայ Գերմանիոյ գործակցելու անոր այդ նպատակին իրականացման համար։»

ԻՏԱԼԻԱ

Պ. Լուպէի ծրուեիէ նուէր մը.—Ռանթին ֆոնվերսիոնը.—Անգլիական թորփիլանաւոններուն մեկնումը.—Քաղաք մը բանտի մը տակ։

Միլան, 4 նոյեմ.—Ֆրանքօ-իտալական միութեան վարչական Մոբհայրը Հասմէն Բարիզ պիտի երթայ՝ նախագահ Պ. Լուպէի ներկայացնելու նկարիչ Ապրէոյի շինած թանգար մէջ նկարը, որ կը նկարագրէ Պ. Լուպէի Հռոմ այցելելուն մէկ տեսարանը։ Այդ մարմինը յետոյ Նիս պիտի երթայ՝ պսակներ դնելու Կամպէթայի ու Կարիպալտիի արձաններուն վրայ։

—Հռոմի թերթ մը կը հերքէ այն լուրը թէ Իտալիոյ գանձային նախարարը մտադիր եղած ըլլայ ծրագիր մը ներկայացնելու Երեսփ. ժողովին՝ հարիւրին հինգ տոկոսով Ռանթին տոկոսը նախ հարիւրին 3.65ի եւ յետոյ 3.50ի զեղչելու համար։

—Ճենովայէն լուր կուտան թէ անգլիական երկու թորփիլանաւոններ կէս օրէն առաջ մեկնած են՝ Միջերկրականի անգլիական նաւատորմին մօտ երթալու։ Անգլիական հրամանատարը ցաւ յայտնեց թէ պիտի չկրնայ ներկայ գտնուիլ աղէտը օրը պատահած նաւային արկածին զոհերուն յուղարկաւորութեանը, վասն զի իր ունեցած հրամանները թոյլ չեն տար երկար ատեն Ճենովա մնալու։ Անգլիական հրամանատարը, սակայն, ցաւակցութիւն յայտնեց պաշտօնապէս իտալական Կարիպալտի զրահաւորին, որուն կը վերաբերէին արկածին զոհ զօրացողները։ Նաեւ անգլիական ընդհանուր հիւպատոսէն խնդրեց որ իր կողմէ ներկայ գտնուի անոնց յուղարկաւորութեանը։ Ֆրանսական նաւատորմին ալ արկածին զոհերուն յուղարկաւորութեանը առջեւ պիտի մնայ։

—Նապոլիէն կը գրեն թէ բանտի մը տակէն, ստորերկրեայ մէջ պեղումներ ըրած ատեն, յունական հին քաղաքի մը աւերակները գտնուեր են։ Այդ կերպով կարելի պիտի ըլլայ ճշդել հին Նապոլիի բուն իսկ տեղը։

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանքօ-ռուս առեւտրական պայմանադրութիւնը.—Տրամադրութիւններ.— Եկեղեցիին եւ Պետութեան բաժանման խնդիրը։

Բարիզ, 4 նոյեմ. — Նախարարապետ Պ. Ռուվիէ, երէկ, Երեսփ. ժողովին ներկայացուց այն օրինագիծը որ կը վաւերացնէ Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ անցեալ սեպտ. 29ին կնքուած առեւտրական պայմանագրութիւնը։ Ինչպէս յայտնի է, 1903 յունուար 26էն ի վեր Ռուսիոյ մէջ գործադրուող մաքսային սակագինը, ռուսական երկրագործութիւնը եւ ճարտարարուեստը պաշտպանելու նպատակով, ֆրանսական արտադրութեանց քաղաքացիական յաւելում կրած է եւ կարգ մը պարագաներու մէջ մինչեւ հարիւրին վաթսուն։ Ֆրանսայի կառավարութիւնը աշխատեցաւ այդ սակագինին վրայ զեղչ մը ընել եւ այդ նպատակով էր որ նոր պայմանագրութիւնը կնքուեցաւ։ Վեց մասերէ կը բաղկանայ. —Ա. փոփոխութիւններ 1974ի սակագրական եւ հաւաքածութեան դաշնագրութեան մէջ. Բ. վաճառականներու ազատութեան պայմանները. Գ. առեւտրական կառավարութեան կողմէ փոփոխութիւններ իր մաքսային կանոններուն նկատմամբ. Դ. Մաքսային սակագինի թեթեւցումներ. Ե. Ռուսական սակագինին մէջ քանի յօդուածներուն հաստատումը. Զ. Ֆրանսական սակագինի մէջ քանի յօդուածներուն հաստատումը. Շատ մը պարագաներու մէջ ֆրանսական բանակցողները յաջողեցան 1893 յունիս 17ի սակագիններուն դարձնելութիւնը. Միւս կողմէ ֆրանսական արտադրութեանց համար ռուս կառավարութեան ընդունած զեղչերը, 1903ի սակագինին հետ բաղդատելով, տարը միլիոն կը հասնին, այսինքն 7,300,000 ֆրանքներու եւ ալքոլներու համար։ Անկէ զատ Ֆրանսայի կառավարութիւնը հաստատուն պահել տուաւ քանի մը ապրանքներու, ձէթի, բուրդի եւ ալքոլի վաճառքներու համար սահմանուած վարկերը։ Ֆրանսա ալ իր կողմէ սակագինին հաստատուն պահել իր սակերը ռուսական արտադրութեանց համար՝ մորթ, հաւկիթ, արմատ, չոր բանջարեղէն, հանքային իւղ, եւայլն։

—Ծերակուտական երկու խումբեր երէկ գումարուեցան՝ զբաղելու Եկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանման ծրագրով։ Հանրապետական միութեան կուսակցութիւնը քանի մը առաջարկներ լսելէ ետքը, մեծամասնութեամբ նպաստաւոր կարծիք յայտնեց Երեսփ. ժողովին կողմէ քուէարկուած վերջնական ծրագրին։ Աջակողմի խումբը զբաղեցաւ իր անդամներուն կողմէ ներկայացուած յիշատակ չափ բանաձեւերով որոնք փոփոխութիւններ կ'առաջարկեն։ Ձախակողմի կուսակցութիւնը կ'ենթադրէ թէ Ծերակոյտը առանց դրեթէ հիմակէն պիտի կրնայ աւարտել Եկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանման ծրագրին վիճաբանութիւնները։

ՎԵՆԵՑՈՒԷԼԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ֆրանսայի պահանջումները.—Պ. Ռըսէլի ջանքերը.— Ցաջողութիւնը անյուսալի։

Բարիզ, 4 նոյեմ.— Մարիէն թղթակից հետեւեալը կը հեռագրէ Նիւ-Եորքէն.— «Ֆրանսայի եւ Վէնէզուէլայի միջադէպը եւ անոր կարելի լուծումը միշտ կը զբաղեցնէ Ուաշինկթընի դիւանագէտները։ Պ. Քալհուն, որուն Պ. Ռուզվէլթ պաշտօն յանձնած էր՝ քննութիւն մը կատարել Վէնէզուէլայի յարաբերութեանց վրայ օտար երկիրներու հետ, դեռ իր տեղեկագիրը չներկայացուց Մ. Նահանգաց կառավարութեան, եւ հաւանական է որ տարւոյս մէջ քանի շաբաթ չներկայացնէ, վասն զի չէ՛ ամբողջ բանուած է։ Անձնական տեղեկութիւններու նայելով, Քարագաս մէջ Մ. Նահանգաց ներկայացուցիչ Պ. Ռըսէլ կողմէ իր կառավարութեան հրամանով եղած ջանքերը, Ֆրանսայի ու Վէնէզուէլայի միջադէպը խաղաղ կերպով կարգադրելու համար, մինչեւ հիմա չեն յաջողած։ Կ'իմանամ թէ Պ. Ռըսէլ հեռագիրներ ուղղեր է Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութեան՝ Քասթրօ նախագահին մօտ իրեն յանձնուած պաշտօնին համար, սակայն այդ հեռագիրները աւելի անկարող պարանակութիւն մը ունին Վէնէզուէլայի նախագահին նկատմամբ։ Արդարեւ Պ. Քասթրօ տրամադիր չերեւար խօսք հասկընալու, եւ Պ. Ռըսէլ, արտաքին գործոց պաշտօնատանն ուղղած իր հեռագիրներու մէջ, բացարձակապէս կը յայտարարէ թէ իրեն յանձնուած պաշտօնը անգործադրելի կը նկատէ։ Վէնէզուէլայի նախագահին ընթացքը, ինչպէս կ'երեւայ Պ. Ռըսէլի հեռագիրներուն մէջ, Ուաշինգթընի կառավարական շրջանակներուն մէջ անհաճոյ տպաւորութիւն մը թողեր է, ուր միանգամայն դժգոհութիւն կը յայտնուի Պ. Քասթրոյի ընթացքին նկատմամբ Ֆրանսայի հետ եղած միջադէպին առթիւ։ Կը կարծուի սակայն թէ Ֆրանսա խիստ միջոցներու դիմելէ առաջ, պիտի սպասէ որ Պ. Ռըսէլ նոր ջանք մըն ալ ընէ՝ համոզելու Վէնէզուէլան որ ընդունի Ֆրանսայի պահանջումները։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Պատմական գետինները.— Նաւատորմ մը.— Կառքի արկած մը։

Աթէնք, 4 նոյեմ.—Աթէնքի մէջ կ'որոշուի պեղելու պատմական գետինները, վասն զի եթէ հիմակուան վիճակը շարունակէ, քիչ ատենէն ամբողջովին պիտի ծածկուին աւերներով։ Ուրեմն որոշուած է գնել Ակրոպոլիսի եւ դիտարանին բարձունքները գտնուած գետինները։ Հարկ եղած դրամը գտնելու համար մասնաւոր տոմսակ մը պիտի հաստատուի, որուն հասոյթները պիտի ամբարուին գանձանակի մը։

—Նաւային հինգ սպաներ Եւրոպա պիտի ուղեւորին՝ յունական կառավարութեան կողմէ յանձնարարուած թորփիլանաւոններուն շինութեանը վրայ հսկելու։

—Աթէնքի Համալսարանի հրապարակին վրայ ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Կառք մը տապալեց հեծելանուորդ մը՝ 16 տարեկան պատանի մը, որ կառքին տակ մնաց եւ անիւները վրայէն անցան։ Կառքը վարողը վար իջաւ այդ պատանին ազատելու, սակայն ձիերէն մին այդ միջոցին քացի մը զարկաւ անոր կուրծքին։ Մարդը գլորեցաւ մեռաւ։ Երկու վիրաւորները, ծանր վիճակի մէջ, դարմանատուն տարուեցան։

ՉԻՆԵՒԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻՋԱԴԷՊԸ

Միսիոնարներու սպանութիւն Լիեն-Չեուի մէջ.— Խիստ հրամաններ.— Հատուցում.— Միջադէպին պատճառը։

Ուաշինգթըն, 3 նոյեմ.— Բէքինի Մ. Նահանգաց դեսպան Պ. Ռոքհիլ կը հեռագրէ թէ Չինաց արտաքին գործոց պաշտօնատունէն ստացած տեղեկութեան համաձայն, հոկտ. 28ին, Չինացիներ յարձակեր են Լիէն-Չէուի ամերիկեան եկեղեցւոյն վրայ, միսիոնարութեան հինգ անդամները սպաննելով։ Նաեւ քանդեր են միսիոնարութեան բոլոր շէնքերը։ Երկու միսիոնար յաջողեր են փախչիլ ու ազատիլ։ Պ. Ռոքհիլի ուղղած հեռագրին նայելով, Չին. կայսրը հրամայեր է Քանթօնի փոխարքային՝ խստիւ պատժել այդ սպանութեանց հեղինակները եւ անոնց պաշտպանած պաշտօնատարները։ Նաեւ հրամայեր է որ պատշաճ հատուցում մը վճարուի միսիոնարութեան եւ միջոցներ ձեռք առնուին՝ միւս միսիոնարութիւնները պաշտպանելու համար։ Քանթօնի ամերիկեան հիւպատոսին կողմէ ղրկուած ուրիշ հեռագիր մըն ալ կը հաստատէ ամերիկացի միսիոնարներուն սպանութիւնը, եւ կը յայտարարէ թէ Քանթօնի փոխարքան, հիւպատոսին պահանջմանը վրայ, երկու թնդանօթանաւ եւ չինացի զինուորներ ղրկեր է Լիէն-Չէու, միսիոնարներ եւ ամերիկեան բժիշկ մը կ'ընկերակցէին։ Հիւպատոսը կը յայտնէ թէ խիստ քննութիւն մը պիտի կատարուի՝ սպանութեանց ճշգրիտ պատճառը երեւան հանելու համար։ Ամերիկեան դեսպանը եւ հիւպատոսը իրենց հեռագիրներուն մէջ կ'ըսեն թէ չինական կառավարութեան կողմէ հաղորդուած տեղեկութեան համաձայն, սպանութեանց պատճառն է ամերիկացի միսիոնարներուն յարուցած արգելքը՝ Չինաց կրօնական մէկ հանդէսը կատարելու մասին։ Պ. Ռոքհիլ կ'ըսէ թէ այդ մասին նոր մանրամասնութիւններու կը սպասէ Չինաց կողմէ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Գերման ջոկատի մը պարտութիւնը.— Հոթենթոտներ.— Կորուստներ։

Քապ, 3 նոյեմ. — Քափսթատի կառավարութեան մէկ պաշտօնական հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ հոկտ. 24ին գերման ջոկատ մը յարձակման ենթարկուած է Հօթենթօթներու կողմէ, Հարթպիթ գետին վրայ, եւ հետեւեալ օրը ստիպուեր է նահանջելու։ Գերմանացի երկուտասն վիրաւորեալ Բէլլյոի հիւանդանոցին մէջ կը գտնուին, Հօթենթօթները կը յայտարարեն թէ քառասուն Գերմաններ սպանեցին եւ երկու հարիւր ձի, քանի մը հրացան եւ արկղներ մը գրաւեցին։ Գերման արշաւախումբը դէպ ի Էնմոս կը յառաջանայ յանձնառու ճամբայ է մը։ Շատ քիչ պաշար ունի իր հետ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Լորտ Լընտընտէրիի ճառը. — Կրթական խնդիրը.— Տագնապի մը հաւանականութիւնը։

Լոնտոն, 3 նոյեմ. — Անցեալ իրիկուան Լորտ Լընտընտէրիի կողմէ արտասանուած ճառը, որուն՝ սկզբան ուրիշ մեծ կարեւորութիւն չտրուեցաւ մամուլին մէջ, խնդիր մը վճռականութեան առարկայ եղած է քաղաքական շրջանակներու մէջ։ Այդ բանախօսութեամբ հանրային ուշադրութիւնը դարձած է այն անհամաձայնութեանց վրայ, որոնք պատահած ատեն բերած են միութենական կուսակցութեան մէջ՝ ուսմանց խնդրին եւ անկէ ծագած հետեւանքներուն նկատմամբ։ Այսօր, անգլիական բոլոր լրագիրները կը խօսին Լորտ Լընտընտէրիի ճառին վրայ եւ երկարօրէն կը վերլուծեն զայն։ Նոյն իսկ կառավարական լրագիրները կը խոստովանին թէ դահլիճին դիրքը տագնապալից է, եթէ նկատի առնուին Լորտ Լընտընտէրիի կողմէ եղած յայտարարութիւնները։ Լորտին ըսածին նայելով, դահլիճը վստահութիւն չի ներշնչեր ալ եւս։ Երբ նախարար մը քաղաքական ճառ կ'արտասանէ, ո՛չ միայն իր անունով կը խօսի, այլ ամբողջ նախարարութեան անունով, մանաւանդ Անգլիոյ մէջ։ Նաեւ Անգլիոյ ազատական լրագիրները կը ծանրանան այն իրողութեան վրայ թէ Լորտ Լընտընտէրի խոստովանելով հանդերձ դահլիճին տագնապը, ի վեր կը հանէ երեսփոխանական ընտրութեանց պէտքը։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ մասնաւոր կը կարծուի նախարարական տագնապը։ Եթէ այդպիսի բան մը տեղի ունենայ, կոչ մը պիտի ըլլայ երկրին։

ԱՀՌԵԼԻ ՏՌԱՄ ՄԸ

Անօսն խաղի մը հետեւանքները.—Դպրոցական մը երկաթուղիի գծին վրայ.— Կառախումբին տակ ջախջախուած։

Մ. Նահանգաց մէջ տռամ մը պատահեր է, որ վայրագութեան մասին կը գերազանցէ Եդկար Բոէի գրած սարսափազդեցիկ պատմութիւնները։ Պ. Սթուարթ Բիրըլն, Չէյնինսթըլի նահանգէն հարուստ բնակիչ մը զաւակը, քանի մը օր առաջ, կառախումբին կողմէ ջախջախուեցաւ Մոնթ-Վէրնոնի (Օհայոյի նահանգ) մէջ։ Սկզբան ամէն ոք արկածի արդիւնք կարծեց, բայց երկաթուղիի ընկերութեան պաշտօնեաները համոզուած չըլլալով, մանրակրկիտ քննութեան մը ձեռնարկեցին, որուն շնորհիւ ճշմարտութիւնը երեւան ելաւ։ Պ. Սթուարթ Բիրըլն, նորեկ աշակերտ Քէնիէն Քոլէճի, իր ընկերներուն կողմէ առաջնորդուեցաւ երկաթուղիի մօտակայ գծին վրայ, աչքերը կապուած։ Հոն, գծին վրայ պառկեցուցին եւ ամուր կերպով կապկպեցին զայն։ Այդ աշակերտներուն նպատակն էր նորեկին սիրտը վախցնել եւ կառախումբին ժամանումէն քառորդ մը առաջ գծին վրայէն վերցնել զանի։ Դժբախտաբար, հազիւ թէ հեռացած, հեռաւոր թնդիւնի ձայն մը լսեցաւ։ Ցանկլուսական կառախումբ մըն էր որ կուգար, զոր չէին նախատեսած քոլէճին աշակերտները։ «Օգնութի՛ւն, օգնութի՛ւն» աղաղակեց հեգ Սթուարթ Բիրըլն, որ ի զուր կը փորձէր խզել զինք կապկպող կապերը։ Բայց այդ կոչերը չլսուեցան, եւ վայրկեան մը, ամբողջ կառախումբը, աղային մարմնոյն վրայէն անցաւ։ Երբ տասը վայրկեան յետոյ իր ընկերները դարձան աշակերտը հանելու համար զանի, մահ կորած մը միայն գտան։ Զաւակներէն իրենց հանուելէն եւ ազդմէ մէկուն խոստովանութենէն հաւաքուեցաւ պատահած սոսկալի տռամը։ Չի գիտցուիր թէ ի՛նչ հետեւանք պիտի ունենայ այս արտամեծ գործին։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾ ՄԸ

Մարտկոցի մը առջեւ.— Երկու հոգի ձերբակալուած.— Քննութիւն։

Հավր, 3 նոյեմ.—Հավրի ամրութեանց կառավարիչ զօրավար Ալէքսէր քննութիւն մը բացած է ծանրակշիռ գործի մը վրայ, որ երէկ պատահեր է Հէվի մարտկոցին առջեւ, ուր կը գտնուի 240 միլիմեթր տրամագծով արագաձիգ նոր թնդանօթներէն մէկը։ Կոլէօ անուն զինուոր մը, որ պահակութիւն կ'ընէր մարտկոցին առջեւ, հինգշաբթի իրիկուն, նշմարած էր որ երկու հոգի կը թափառէին ամրոցին առջեւ։ Նա կարգը ուրիշ զինուորի մը եկաւ պահակութիւն ընելու, անոր խմբապետը նոյն ժամու նորոգեց։ Կէս գիշերը կէս ժամ անցած՝ զինուորը նշմարեց որ այդ երկու մարդիկը մարտկոցին մէջ մտած էին եւ լուսնոյ լոյսով թնդանօթին առջեւ կը գտնուէին։ Մարդոց մէկը տախտակ մը կը շինէր, իսկ միւսը՝ լուսանկարչական գործի մը։ Իսկոյն պահակը պոռաց. «Ո՞վ կայ հոն»։ Եւ որովհետեւ երկու անծանօթները ձայն չէին հաներ, զինուորը գոչեց. «Տեղերնուդ մի շարժիք», յետոյ հրացանի երկու հարուած պարպեց, որոնք պարապը գացին։ Անծանօթներէն մէկը խոյս տուաւ, իսկ միւսին հասաւ զինուորը։ Կատաղի պայքար մը տեղի ունեցաւ երկուքին միջեւ։ Զինուորը յաղթահարելով անծանօթէն, որ շատ աւելի ուժով էր, անոր երկաց խածաւ։ Դէպի կողմին փախաւ, բայց անծանօթը հետապնդեց զինուորը եւ դարձեալ զգետնեց զանի։ Կոյսէնէն խմբագրելով օգնութեան հասան, բայց անկարելի եղաւ բռնել այդ անծանօթը, որ յաջողեցաւ խոյս տալ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Ափրիկէան Տրիպոլիսոյ նահանգին Կառավարիչ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Սուգնէէ գայմագամ Ասըմ պէյ։

ԻՄԹԻՍԱԶ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Եվմէնի կուսակալի փոխանորդ եւ զինուորական ընդհանուր զօրութեանց հրամանատար Մուշիր Ահմէտ Ֆէյզի փաշայի շնորհուած ակնարկէւ Իմթիյազ պատուանշանը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, պիտի տրուի Ն. Վսեմութեան որդին կայս. Թիկնապահ հարիւրապետ Ալի Րիզա պէյ, որ այդ առթիւ կայս. ժամանորդներու արժանացաւ Ալի Րիզա պէյ Մախուտէի Շարգ չքանշանով Հաճէլլոս պիտի ուղեւորի։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՊԱՇՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Օսմ. կայս. կառավարութեան եւ պարսից կառավարութեան միջեւ կնքուելիք մաքսային պայմանագրութեան համար կազմուած յանձնաժողովը, երէկ, իր առաջին նիստը գումարեց արտաքին գործոց պաշտօնատանն մէջ։ Այդ յանձնաժողովը, որուն նախագահն է մաքսային վարչութեան Հասան Ֆէհմի փաշա, կը բաղկանայ Բ. Դրան խորհրդական խորհրդական Հաքքը պէյէ եւ Նոբթառանկեան Գաբրիէլ էֆ.է, առեւտրական գործոց Տեօրէն Նիքոլաքի էֆ.է. Պարսից դեսպան Միրզա խանէ, Պարսկաստանի մաքսատանց վերատեսուչ պելճ. քաղաքի Պ. Նաուզէ, պարսկական Մէհմէտ խանէ եւ դեսպանատան առաջին Թարգման Ցովհաննէս խանէ։

—Պարսից դեսպանը եւ հետեւորդները, յանձնաժողովին նիստէն առաջ, տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի հետ։ Ցետոյ յանձնաժողովին գումարման որոշեց գալին։ Դեսպանը նախագահ Հասան Ֆէհմի փաշայի եւ անդամներու ներկայացուց պարսիկ պատուիրակները։ Ցետոյ խորհրդակցութիւններ սկսան, որոնց աւարտումէն առաջ դեսպանը, առաջին Թարգմանին հետ, նորէն տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։ Ցանձնաժողովին քարտուղարութեան պաշտօնը կը վարէ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականներու անձնակին օգնականներէն Հասան պէյ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան յանձնաժողովը երէկ գումարուեցաւ Խարիճիէի մէջ եւ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԲԻՐԹԻՎ ՓԱՇԱ, որ Ձորան ղրկուած էր՝ Մոնչուրիոյ մէջ Ճորանի զինուորական չարժումներուն հետեւելու, պաշտօնը աւարտած ըլլալով, ճամբայ ելած է Կ. Պոլիս դառնալու համար։

ԱՆԳԼԻՈՅ Էտուարտ թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ օսմ. պահեստական վաշտը դրօշներով պիտի զարդարուի եւ կէսօրին թնդանօթ պիտի արձակէ։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Հաշուեկալութեանց Աստանին անդամներէն Իսմայիլ պէյ, որ Տրապիզոնի նահանգին ելմտական գործառնութիւնները քննելու համար Տրապիզոն ղրկուած եւ վերադարձած է, քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին կողմէ հետապնդելով, բացթողութիւններ տեսեր իր կատարած քննութեան՝ նահանգին ամփոփագրին վերաբերեալ մասին համար,

ՄԱՔՍԱՏԱՆ «Ալիքէ»ի ճիւղին մէջ գործուած զեղծումներուն համար քննութիւնները առաջ կը տանի Գնտական Խորհուրդին հաշուեքննիչ դատաւորը եւ գրած է մաքսային վերատեսչութեան որ հաշուական գործառնութեանց համար պաշտօնեայ մը զրկէ յանձնիկայ երկուշաբթի, վասն զի նոյն օրը պիտի քննուին «Ալիքէ»ի ճիւղին Տեօրէն Րիֆաթ պէյի պաշտօնավարութեան ատենին հաշիւները։

ՈՒՍՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.— Զինեալ պաշտօնատունը անգլիախօսելով որ չգիտնալով Ընկերութիւններէն ոմանց եւ չզգալով միջնորդներուն միջեւ ձեռնարկներ եղած են՝ ուխտաւորներու փոխադրութեան գիները չզեղչելու համար, ծանուցանել պաշտօնեաներուն որ ամէն դիւրութիւն ընծայեն ուխտաւորներուն եւ անոնց վնասակար պատճառ չտան։

ԷՏԻՐՆԷԻ ՄԷՋ ԹՐԱՄՈՒԷՅ.— Ջրային պաշտօնատանը որ կը քննէր Էտիրնէի մէջ թրամուէյ մը հաստատուելու մասին մատուցուած ծրագիրը, քննութիւնները աւարտեց եւ եղած առաջարկութիւնը ընդունելի դատեց։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, տակի իրիկուն, ճաշ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան ուսմանց դեսպանատան Սուլթանզատէ, Կիւրֆա Իւլըանը եւ դեսպանատան պաշտօնեաները։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրը, ինչպէս գրուեցաւ, գեղեցիկ նուէր մը ըրած է Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան Միրզա Րիզա խանի։ Այդ նուէրը սիրտ ձեւով չգեղ տուփ մըն է՝ «Էֆ.Ի.Է»ի ամբողջ կազմէ մը շինուած։ Այդ գործը խիստ մեծարժէք է եւ հաղուագիւտ։ Նիքոլա կայսրը իր առաջարկութեան մէջ գտած է զայն։ Տուփին կափարիչին վրայ կայ Զարին մանրանկար կենդանագիրը եւ անոր վրայ ալ կայս. թագը՝ ադամանդեայ։ Իսկ կափարիչին շուրջ անկիւնները մեծամեծ խոշոր ադամանդներ կան։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ իր այցելութը թողուց, Մեծ-Եպարքոսին մատուցանելու համար։

ԿԻՒՄԻՒՇԽԱՆԷԻ գաւառին նոր կառավարիչ Մաւթեֆֆա Զիհնի փաշա, քանի մը օր Տրապիզոն կենալէ առաջ, ճամբայ ելեր է դէպ ի իր պաշտօնատեղին։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ փաշա որ արձակուրդով Կ. Պոլիս կը գտնուէր, երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Թեւֆիքիէ շոգենաւով։

ՇԻՕՏՐԱՅԻ մէջ, անցեալ ուրբաթ իրիկուն, երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։

ՀԷՐԷՔԷԻ կայս. գործարանին արտադրութեանց համար, ինչպէս յայտնի է, մասնաճիւղ մը հաստատուեցաւ Բերա, Մեծ Փողոց։ Այդ վաճառատան մէջ ցուցադրուած են ալիւսալ գորգեր, մետաքսէ աթոռներ, ասուեղէններ եւայլն՝ ամէնքն ալ ընտրելագոյն արտադրութիւններ Հէրէքէի կայս. գործարանին։ Ի մէջ այլոց կայ 86 քառակուսի մեթր գորգ մը՝ հիանալի կերպով նկարուած եւ գլուխ գործոց մըն է. նաեւ շինուած է օրինակին վրայ այն գորգին զոր Վեհ. Սուլթանը նուիրեց Գերմանիոյ կայսեր։ Այս գորգը հիւսած էին քառասունհինգ գեղանի աղջիկներ, որոնց իւրաքանչիւրին համար Վիլհելմ Բ. գումար մը յանձնած էր Օսմ. Պանքային՝ անոնց ամուսնութեանը պատճառ իրրեւ դրամօժիտ տրուելու համար։ Հէրէքէի կայս. գործարանին մէջ ամէն տեղէ եւ հասակէ երեք հարիւրի չափ գործաւորուհիներ կան, որոնք շնորհիւ ատաղձագործ եւ ժիր Վեհ. Սուլթանին ա՛չ միայն իրենց ապրուստը կ'ապահովեն այլ նաեւ իրենց դրամօժիտը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչութիւնը, որուն գանազան նաւերը պաշտօնութիւններու ծառայութիւնները ծանուցանելու հաճելոյս կ'առնենք յանձնը, այս անգամ ալ նոր կարգադրութիւն մը ըրած է որ մեծ դիւրութիւն մը պիտի ընծայէ հանրութեան։ Ինչպէս կ'երեւայ քիչ մը հետոն հրատարակուած ծանուցումէն, Շիրքէթի վարչական Խորհուրդը որ Գալաթայի, Սալը Բազարի ու Սիրքէճիի միջեւ շոգենաւային երթեւեկութիւն մը հաստատած է, որոշեց հիմա 31ի երկուշաբթի օրէն սկսեալ նոյն երթեւեկութիւնը կատարել՝ երկրորդ կարգի ուղեւորներուն համար տարը հաստատուած պարունակով «քարնէ»ներ վաճառել՝ իւրաքանչիւր «քարնէ»էն վեց դրուշ՝ այսինքն տասնեակ գնոյն վրայ հարիւրին քառասուն զեղչ մը։ Այդ «քարնէ»ները պիտի վաճառուին Գալաթայի, Սալը Բազարի ու Սիրքէճիի էլլէններուն մէջ։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, տակի օրը, Կայս. Պալատ գնաց եւ այցելութիւն տուաւ առաջին քարտուղար Թահսին փաշայի։

—Ծանուցանենք թէ Բերայի յոյն հասարակութեան հոգաբարձութիւնը մտադիր է գնել Ղալաթիոյ աշտարակին մօտ գտնուող գերման-աւետարանական վարժարանին շէնքը։ Այդ մասին վերջնական որոշում մը պիտի արուի յառաջիկայ կիրակի՝ նոյն հոգաբարձութեան մէկ գումարումին մէջ։ Այդ հոգաբարձութիւնը ներկայ տարին փոխառութիւն մը պիտի ընէ զոր յանձն պիտի հաւաքեննան Պ. Պ. Եվգենիադի, Զարիֆի, Մավրոկորդաթո, Բալթացզի, Սկուզէս եւ ուրիշներ։

—Պ. Եօթէոս Եվգենիադիս երեսուն հազար ֆր.ի նոր գումար մը պիտի նուիրէ Ցունաց հիւանդանոցին։

ՉԻՆԱՑԻ ՏՂԱՅ ՄԸ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ.—Իզմիրցի Վասիլ Մատեօ որ Բարթ-Արթուրի պաշարման ատեն հոն տեղը գըտնուած էր, Իզմիր վերադառնալուն՝ իր հետ բերաւ չինացի տղայ մը՝ Չէ-Ֆու-Բու որ այդ անձին Բարթ-Արթուրի վաճառատան մէջ կը ծառայէր, եւ որուն ընտանիքը մեռած էր ճարոնական ռումբէ մը։ Վասիլ Մատեօ Իզմիրի Այտը Ֆոթինի եկեղեցիին մէջ զայն մկրտել տուաւ եւ անունը դրաւ Սերգէի Չէ-Ֆու-Բու։ Այդ տղան, որուն Իզմիր ժամանելէն հազիւ ամիս մը անցեր է, բաւական յունարէն սորված է եւ կրնայ իր գաղափարները յայտնել։ Չէ-Ֆու-Բու բաւական ընտելացած է Իզմիրի տեղական բարքերուն, թէեւ տակաւին բոլորովին անհամակերպ նշան ըլլալն չինաւորուիր. աստանօրէնք կը կարծեն թէ Իզմիրի մէջ ծնած է։ Այդ տղան նախնական վարժարան մը ղրկուելով մէկ ամսուան մէջ սկսաւ յունարէն կարդալ. քիչ շատ թուաբանութիւն ալ սորվեցաւ. Նաեւ ֆրանսերէն մէկ քանի բառեր։ Ցեղային յատկութիւնը այնքան ուժեղ է որ Աւետարանէն յունարէն հատուածներ կ'արտասանէ չինարէն։ Թէեւ տակաւին տասնեկու տարեկան է, սակայն չափահաս անձի մը լրջութիւնը եւ ծանրութիւնները ունի։ Փողոցին մէջ շատ բարեկիրթ է եւ իր հասակակիցներուն պէս ո՛չ կը խնդայ եւ ոչ կը խաղայ. հանդարտ կը խօսի եւ միշտ հեզահամբոյր է իր պետերուն. միշտ համեստութիւն եւ հարստասէրութիւն ցոյց կուտայ. երբեմն մինակ զբօսանքի, պարապոյ ժամերուն, հաստաներուն մարմնամարզ կը սորվեցնէ եւ կը յաջողի ալ։

ՍԱՆԵԱՅԻ նահանգին մէջ Լուլի Բաշա անուն աւազակապետը մեռած ձեռք անցուեր է։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Կոլէճի Իւթանը եւ Իւթանուհին որոնք Հնդկաստան կ'ուղեւորին, անցեալ ուրբաթ օր Բոռ-Սայիտ ժամանեցին, բայց ցամաք չելան։ Իրենց անգլիական մարտանաւի մը մէջ ճաշ մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Խտիվէին Թէվֆիքեան Ուօթաքի փաշա, Սուէզի ջրանցքին հրամանատար Աղաթի փաշա, Անգլիոյ հիւպատոսը եւ ուրիշներ։ Հաշտեցէքէն ետքը Կոլէճի Իւթանը եւ Իւթանուհին Ռէնուոն յածանաւը վերադարձան։ Ռէնուոն, երկու ուրիշ յածանաւներու ուղեկցութեամբ, շարաթ օր Սուէզի ջրանցքը մտաւ, Հնդկաստան ուղեւորելու համար։

—Սուտանի բերքերուն դէպ ի ծովեզերք փոխադրութիւնը դիւրացնելու համար Պերպերէն մինչեւ Սուաքին 500 քիլ.

լօմէթր երկայնութեամբ երկաթուղի մը շինուած է. Նաեւ հեռագրաթել մը պիտի շինուի Սուագինէն Կեւսրաթայի կողմը՝ Շէյխ-էլ-Պէրգեր անուն անցքը։ Սուագինի բերդէն մինչեւ Կեւսա Աղեքսանդրիա կը տարածի, բայց այդ ճամբան շատ երկար է՝ այսինքն 2038 քիլօմէթր։ Հեռագրաթելին շինութիւնը յառաջիկայ մարտին աւարտելու պիտի դրուի։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ Թիմուր Թաշ գիւղին մուխթարը՝ Նիկողիոս, 55-60 տարեկան, անցեալ օր տանկլիքի խնդրի մը համար վէճ մը ունեցաւ հոյլենացի Բէքիր Էֆէնտիի հետ, 55-60 տարեկան։ Կռիւը տաքանալով, Բէքիր ատրճանակով զարկաւ իր հակառակորդը եւ լեռներուն ինքինքը ազատեց։ Նիկողիոս հիւանդանոց փոխադրուած պահուն մեռաւ։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԼԻ Բերայի ճիւղին գրասենեակին Փրանսացի Գ. Բեքքարի, երէկ իրիկուն, հայն չենքին վերի յարկը ինքինքը վիրաւորեց ատրճանակով. Իսկոյն Փրանսական հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ։ Շարժումէն հոգը եւ մօրը մահուանը կը վերագրուի։

ԳՈՒՐՈՒՉԷՇՄԷԻ ծովեզրէն, երէկ առտու, մարդու դիակ մը գտնուեցաւ. Մազը եւ մօրուքը թափած ըլլալէն կը հետեւի թէ բաւական ատեն ծովին մէջ մնացած է. հաստատուեցաւ թէ քրիստոնեայ է. գրպանէն 31 ղրուշ 15 փարա գտնուեցաւ։ Աչքերը թաշկինակով կապուած էին։ Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկած է։

ԵՂԵՌՆԱԳՈՐԾ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աքսորութեան դատապարտուեցաւ Սաթիքի անուն մարդ մը որ անցեալ տարի Պէշիքթաշի մօտ պարտէզի մը մէջ Նիգոլի անուն մարդը սպաննած եւ Երուանդ անուն քաղաքացի մըն ալ վիրաւորած էր։

ՕՏԱՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ.—Լէվընդ Հէրալտի թղթակիցներէն մէկը, Րեշիտ Սաֆվէթ էֆ., յօդուածով մը կը խօսի Թուրքիոյ մէջ հաստատուած օտար վարժարաններու վրայ։ Նախ ի վեր կը հանէ թէ Կայս. կառավարութիւնը՝ ուրիշ ոեւէ երկրէ աւելի կրօնական ազատութիւններ կը շնորհէ օտարներու, ինչպէս նաեւ արտօնութիւններ կուտայ զբօսանաց հաստատութեանց. այսպէս օտար վարժարաններու թիւը հետզհետէ կ՚աւելնայ թէ՛ հոս եւ թէ գաւառներու մէջ։ Այս վարժարաններն ալ ոչ միայն իրենց ուսման ծրագրին մէջ, այլ եւ հոգւոյն եւ մտքերուն տարբերու ազատութիւններ կը վայելեն։ Եւ սակայն, կը գրէ յօդուածագիրը, ուսումը որ կը տրուի այդ վարժարաններուն մէջ՝ տեղական պահանջներուն անյարմար է բոլորովին։ Այդ օտար վարժարաններու ծրագիրը շատ բեռնաւորուած է, եւ աւելի ուրիշ երկրի մը՝—օրինակ Ֆրանսայի, Գերմանիոյ կամ Անգլիոյ— վարժարաններու յատուկ ծրագիր մըն է՝ որ կը գործադրուի հոս։ Օրինակի համար այդ երկիրներէն մէկուն պատմութիւնն ու աշխարհագրութիւնը մանրամասնօրէն կ՚ուսուցուին, եւ սակայն հարկ եղած ծանօթութիւնը չի տրուիր Օսմ. Կայսրութեան պատմութեան կամ աշխարհագրութեան նկատմամբ։ Այդ վարժարաններու շրջանաւարտները շատ անգամ չգիտեր կրօնային այս անտեղեակով գանգատուելու պատճառ մը տալ, եւ կամ ըսել թէ Հայաստան-Փոնդ-Թանկերու երկաթուղւոյ գիծը ո՛ր գաւառներէն կ՚անցնի. եւ սակայն Ֆրանսայի ամեն մէկ նահանգի մասին մանրամասն ծանօթութիւններ ունին։ Այդ վարժարաններու նպատակը հարկ է որ բարձրացնեն իրենց ուսման ծրագիրը, բան մը՝ որ իրենց շահուն ալ պիտի համապատասխանէր, վասն զի Փրանսական, Գերմանական եւ ուրիշ վարժարաններէ ընթացաւարտ եղող քանի՛ քանի՛ աշակերտներ չեն կրնար մասնակցիլ այլ եւ այլ վարչութեանց կողմէ բացուած մասնաւոր մրցումներու, անոր համար որ լաւ տեղեակ չեն Թուրքերէն լեզուին, եւ երկրին աշխարհագրութեան եւ պատմութեան։ Յօդուածագիրը այս ուսման մեթոտներուն մասին ալ խօսելով, կ՚ըսէ թէ թէեւ աշակերտը ամեն կարգի «ութիւն»ներ կը սորվի, եւ սակայն գործնական չի կրնար պէտք եղածին պէս մարսել եւ անոնցմէ շատ քիչ բան կը մնայ միտքը։ Անկէ զատ, նախնական եւ երկրորդական կրթութիւնները իրարու կը խառնուին շատ անգամ, և իմաստասիրութեան հետ կ՚ուսուցուի ընտանեկան նախապաշարմունքը, մինչ աշակերտը այս վերջինը պէտք էր որ հինգ տարի առաջ սորված ըլլար։ Եւ յետոյ չափազանցական ուսուցում մը տրուած է, այն պատճառաւ որ ճշդութիւնը սորվելու կարող մը՛ա, բայց շատ փաստերուն են որ ամէնէն աւելի վէրասցած կ՚ըլլան։ 16 17 տարեկան տղաք մը ուղիղին մէջ գիտութեան բոլոր ճիւղերը եւ անոնց տեսութիւնը սորվել տալու հետեւանքը այն կ՚ըլլայ որ այդ վարժարանէն կ՚ելլէ աւելով ծանրաբեռնաւորուած, իր մասնաւոր կարողութիւնը ազատ, եւ հետեւաբար անհամաձայն իր մտքին նախապէս առնուած փափաքին։ Ուսուցումը պէտք է որ իր առաջնորդած նպատակին ձգտի։ Կ. Պոլսոյ եւ գաւառական Թուրքիոյ մէջ քրիստոնեայ եւ օտար վարժարաններ յաճախող 500,000 տղայ 499,000ը առեւտրական են վաճառական, ճարտարարուեստ կամ գործաւոր ըլլալու, եւ անոնցմէ շատ քիչերը ձեռնարկական երկրագործութեան պէտք ունին, բայց տեղական պահանջներուն համաձայն ուսում մը՝ ամէնուն համար ալ անհրաժեշտ է։

ԶԵԿՈՒՑԱԳԻՐ
ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ԸՆԹԱՑԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

(Տես Երէկի թիւէն եւ վերջ)

57. Գալուստեանց Համբարձում Մէնմէտ՝ Պրուսա 24, ԺԶ. 758։
58. Աբրահամ Եփրեմ՝ Մէյմէնիոս, Մանիսա (Էտիրնէ) 29, ԺԸ. 759։
59. Սերովբէ Տուզեան, Բոլսօրա (Սելանիկ) 25, ԺԷ. 760։
60. Մելքոն Մելքոնեան՝ Աք-Հիսար (Իզմիր) 22, ԺԷ. 761։
61. Յովսէփ Գալէմեան՝ Արապկիր (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ) 22, ԺԸ. 762։
62. Էլիա Նիքոլա Սթաթի՝ Սթրումա (Սելանիկ) 20 ԺԸ. 763։
63. Յովսէփ Արապեան՝ Պրուսա 22, ԺԷ. 764։
64. Վասիլէ Հաճի Թրիֆօ, Վոտէնա՝ (Սելանիկ) 21, ԺԹ. 765։
65 Վարդան Գասպարեան՝ Օդէմիշ (Իզմիր) 26, ԺԹ. 766։
66. Եանգօ Մարկոսի՝ Ռոտոսթօ (Էտիրնէ) 21 ԺԹ. 767։
67. Երկիր Սիմոն օղլու՝ Մոնաստիր (Էտիրնէ) 23, Ի 768։
68. Նիքոլաքի Մերճանոֆի՝ Կէմլէք (Խիւտավէնտիկեար) 21, ԻԱ. 769։

Ց. Գ.—Ինչպէս վերը ըսուեցաւ, յառաջոյ ուսանողները՝ առաջիններէն հանդիսացած ըլլալով, իրր պարգեւ պիտի ընդունին մէյ մէկ մանրադիտակ.—

Ճէմալ զադէ Մէհմէտ Ֆուատ՝ Անթաքիա (Հալէպ), Պետրոս Բէշէքեան՝ Կէօլ-Բազար-Պիլէճիք (Խիւտավէնտիկեար) Եղուարդ Նահիկեան՝ Խարբերդ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ), Հաճի Զիա պէյ զադէ Սալիհ Զէքի Մէզրէ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ), Կարապետ Սիմոնօղլու՝ Թաթիա (Գոնիա), Մանուկ Աճէմեան, Չմշկածագ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ)։

Այն ուսանողներ՝ որոնք տարի մըն ալ պիտի հետեւին դասընթացքին

1. Սերոբէ Թանթանճեան օղլու, Մոնաստիր (Էտիրնէ)։
2. Չէրքէզ Պայրամզադէ Աբդուլլահ Ղալիպ՝ Իզնիկ (Խիւտավէնտիկեար)։
3. Մարտիրոս Ալիքեան՝ Պէնլի-Կէմալ (Խիւտավէնտիկեար)։

Այն ուսանողներ՝ որոնք պարտին 1906ի քննութեանց ներկայանալ:

1. Էօմէր Քեամիլ՝ Խարբերդ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ)։
2. Ալի Զէքի՝ Հիւսէյնիկ (Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ)։
3. Սերոբէ Թանօ՝ Կէվկէլի (Սելանիկ)։
4. Միչօ Վասիլ՝ Սէյրեկ (Սելանիկ)։
5. Աբդուլլահ զադէ Աբդուլլահ, Ալան (Էնկիւրի)։
6. Յովսէփ Տէվլէթեան՝ Կէլէպօլու (Էտիրնէ)։
7. Էօմէր Սալիհեան՝ Պրուսա։
8. Սալամօն Պէրտօն՝ Կ. Պոլիս։
1. Մէհմէտ Մահիրի՝ Մոհասնէ, Սպարթա (Գոնիա)։

Աբրահամ Մարտիրոսեան՝ Պանտըրմա (Խիւտավէնտիկեար)։
3. Հաճի Հիւսէյին զադէ Մէհմէտ՝ Եէնիշէհիր Վարտար (Սելանիկ)։
4. Պետրոս Մխիթարեան՝ Տարանտէ (Սեբաստիա)։
5. Յովհաննէս Բիւրիճեան՝ Պալըքէսիր (Խիւտավէնտիկեար)։
6. Թագւորիկ Բէլուրեան՝ Կ. Պոլիս։
7. Բարսեղ Կիւլպէնկեան՝ Կեսարիա (Էնկիւրի)։
8. Իպրահիմ Բէյսալ՝ Սէօյիւտ (Խիւտավէնտիկեար)։

[illegible]

Del Mélyի Վարիէթէի խումբը հետզհետէ աւելի մեծ յաջողութիւն կը գտնէ եւ Սիրքը ամեն իրիկուն կը լեցուի բազմութեամբ։ Արդարեւ Սիրքի Տնօրէնութիւնը ամեն ինչ չի խնայեր՝ զայն ձգելու համար հանդիսականներուն։ Առօր ապացոյցներէն մէկն է այն գոհունակութիւնը, որով ամերիկեան բանդաժներ նոր խումբ մը բերած է, պէտալուծութիւն մը ընելու համար յայտագրին մէջ, որ արդէն խիստ ճոխ է։ Բանթոմիմի այդ նոր խումբը փայլուն ներկայացում մը տալու ալ կիրակի օրուան matinéeին։ Այս առթիւ սոսկալի Թոմպսոնն ալ իր լաւ ընդունելութիւն գտաւ։ Այս իրիկուան համար ալ մեծ պատրաստութիւններ տեսնուած են soirée diplomatiqueին առթիւ, որուն պիտի մասնակցին բոլոր դեսպանատունները՝ իրենց ամէնէն հետաքրքրական ու զուարճալի խաղերով։ Բանթոմիմի խումբը նոր խաղ մը պիտի ներկայացնէ, որ աւելի փայլուն ընծայելու համար այս իրիկուան ներկայացումը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Գոպաթաշի, Սալը Բազարի եւ Սիրքէճիի միջեւ երթեւեկող շոգենաւակներն երկրորդ կարգի ուղեւորներուն համար հոկտ. 31է երկուշաբթի օրէն սկսեալ հարիւրին քսան զեղչով յատուկ «քարնէ»ներ շրջաբերութեան պիտի հանուին՝ ամեն մէկ «քարնէ»ն վեց ղրուշի։ Սոնք պիտի վաճառուին Գոպաթաշի, Սալը Բազարի եւ Սիրքէճիի նաւամատոյցներուն կիշէներէ։ 1—10

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ
ԼՈՒՐԵՐ

—Կրօնական Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, եւ ատենադպրութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպ.։ Ներկայ էին Տ. Գաբրիէլ եպիսկ. եւ Սէթեան ու Սահակեան աւագ քահանաները։ Ժողովը պատրաստեց Եդիկեայի տաճկերդական քննիչներ եռանդուն ցանկը՝ հետեւեալ եկեղեցականներէ.—Տ. Էմմանուէլ Վ. Պալեան, Տ. Աշտանդաշդ Վ. Թօլէճեաճեան եւ Տ. Եղուանդ Վ. Բէրպերեան։ Այս ցանկը առաջարկուեցաւ ներկայացնել Խառն Ժողովին։—Գարթալի մէջ գիւղի դպրոցառնական խնդիր եւ. Սուքիասեան իր պաշտօնին համար գիւղէն երկու շէնք նուիրել Կրօնական Ժողովոյ մասնաւորած ըլլալով, Ժողովը որոշեց դառնալ չշնորհակալութեան մը յանձնարարել մոլորագրութիւն Ս. Եկեղեցւոյ բոլոր ուսուցիչներու, Թաղ. Խորհուրդներու ալ միայն եւ միայն այս անցակի գիրքերն գործածուին եկեղեցւոյ մէջ դարձեալ բաժանեցուին.—Դուրիք էֆ. Խոչակեանի Կրօնի Ուսման բարձրագոյն Դասընթացքի դասագիրքը Ժողովը քննել մանրամասնաբար եւ Հայ Եկեղեցւոյ ուղղափառ վարդապետութեանց եւ աւանդական դաւանութեանց համաձայն գտնելով, որոշեց վաւերացնել զայն եւս։ Ժողովը սասնըմէ դար ընդունեց այլ եւ այլ խնդիրներով։

—Եօզղատի եկեղեցւոյ բակին մէջ վարժարան մը կառուցանելու մասին Կայս. Պէրաթը շնորհուած եւ Արիս էֆ. Ֆէսճեանի միջոցաւ Պատրիարքարան յանձնուած ըլլալով, Ս. Պատրիարքը գրով մը հաղորդեց այս լուրը Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Տ. Սահակ Սրբազանին։

—Խառն Ժողովի որոշման համեմատ, Ս. Էջմիածնի երթալու պատրաստուող չորս վիճակաւոր Առաջնորդներու ընծայուելիք թուղթերը՝ որոնք իրենց պաշտօնին մէջ անհնգոյն ծառայութեան եւ բարւոք պաշտօնավարութեան գնահատականն են, պատրաստուած են Ս. Պատրիարքին կողմէ՝ բառ ընծայելով առաջնորդութեան դրամարկղ դրուած։ Այս գրերը յետոյ Առաջնորդները անձամբ պիտի մատուցանեն ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետին։

—Արգըշուի Շէրիֆի առթիւ, Կեդրոնական վարժարանի աշակերտները իրենց Թուրքերէնի ուսուցիչ Սաատէտ էֆ. Կարապետեանի կողմէ պատրաստուած եւ պաշտօնապէս գեղադրուած երախտագիտական ուղերձ մը պիտի մատուցանեն։ Նոյնպէս այդ հանդէսին առթիւ Ս. Յակոբայ դպրոցի աշակերտները իրենց Թուրքերէնի ուսուցիչ Պետրոս էֆ. Կարապետեանի պատրաստած մէկ ուղերձ պիտի մատուցանեն։

—Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը Ատանայէ Սիս դառնալէն վերջ, վանքին վրայէն եւ տպագրատան վարդապետներէն մէկ քանին կարգադրութեան ատենին պիտի բարձրացնէ, կ՚ըսուի։

—Ս. Պատրիարք Հայրը այս կիրակի պիտի նախագահէ Մայր եկեղեցւոյ արարողութիւններուն։ Ն. Սրբազնութիւնը Եծօվլուի Հայոց հոգեւոր հովիւ Տ. Մելքիսեդեկ քահանայ Զլղաճեանի վարդապետական աստիճան ընդունելուն առթիւ, շարաթ իրիկուան վերջի օրհնութիւն պիտի կատարէ եւ կիրակի առաւ ալ գաւազանը աւանդուելիքինը։

—Գումգափուի Թաղ. Խորհրդոյ խնդրանքին վրայ, Ս. Պատրիարք Հայրը նախագահութեամբ կենդան մը առնէ նոյն Խորհրդին, որ ինչպէս ամեն տարի, այս տարի ալ, Ս. Ծննդեան աղքատ մանուկներուն համար պիտի դիմէ բարեսէր ազգայիններու։

—Ս. Պատրիարքը, շնորհակալութեամբ փոխանորդ Սրբազանին, երէկ այցելեց Պատրիարքարանի բոլոր դիւանները եւ տեղեկութիւններ առաւ ու վերջերս անոնց ունեցած շինութիւններու։

—Ռոտոսթոյի Առաջնորդ Տ. Վահրամ Վրդ. Պատրիարքարանէն արտօնութիւն խնդրած էր վիճակային իր իր եկեղեցական եւ կրթական գործերու համար մայրաքաղաք գալ։ Ս. Պատրիարք Հայրը մերժեց։

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՓԱՐԻԶ, 7 Նոյեմ.—Ծերակոյտը հինգշաբթի օրը պիտի սկսի Եկեղեցին եւ Պետութեան բաժանման ծրագրին վիճաբանութեանց։ Այդ ծրագիրը արդէն քուէարկուած է Երեսփ. Ժողովէն կողմէ։

—Պերլինի Փրանսական դեսպան Գ. Պիհուրի քաշուելուն հետեւանքով դեսպանական փոփոխութիւն մը մօտալուտ է։ Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնատան դիւանապետ Գ. Ռիվուար Մառբիար դեսպան պիտի կարգուի փոխանակ Գ. Բիհուրի որ Պերլինի դեսպան պիտի անուանուի։

ՊԵՐԼԻՆ.—Այն յանձնաժողովը որ կառավարութեան կողմէ պաշտօն ունէր Գերմանիոյ ազգաբնակութեան եւ անոնց հիւանդութեան վիճակը քննել, եզրակացուց թէ առողջ է միայն անդրաւերնութիւնը հանրութեան պահանջ համար. նաեւ քաղաքական մէկ մասը տարբերութեան յենելով այդ կարգութեան դարման մը ըլլալու նպատակով։

—Գերման զինուորները նոր յաղթութիւն մը ունեցած հարաւային արեւմտեան Ափրիկէի ընիկներուն վրայ։ Մարէնկօ պետին հետ կատարուած ընդհարումի պահուն, այս վերջինը իր մար-

դիկէն հարիւր լիւսուն հոգի Թողուց կռուի վայրը։ Գերմանները ունեցան երկու մեռեալ եւ հարիւրէ չափ վիրաւոր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Լանսաաուն, անգլեւ-ճափոնական նոր դաշնագրութեան կնքուելուն առթիւ ի պատիւ իրեն տրուած հացկերոյթին առթին, յայտարարեց թէ նոյն դաշնագրութեան մէջ գաղտնի յօդուած չկայ եւ թէ անգլեւ-ճափոնական դաշնագրութեան նպատակն է պահպանել Մայրագոյն Արեւելքի մէջ խաղաղութիւնը. Չինաց ամբողջութիւնը, նոյն երկրին մէջ բաց դուռի սկզբունքը եւ տարանց պատճառ յարձակումներու դէմ փոխադարձ պաշտպանութիւն։ Լորտ Լանսաաուն յետոյ վեր առաւ անգլեւ-փրանսական համաձայնութեան արժէքը եւ յայտարարեց թէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի հետ եղած համաձայնութիւններուն մէջ բնաւ մտադրութիւն մը չկայ վնասելու ուրիշ երկիրներու շահերուն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմսին կը հեռագրեն Սրանհարէն թէ Ճափոնները թէեւ գէթ իրական դիմադրութիւն մը չեն գտած տեղաբնակներու մօտ, փոխադարձութեան մը համար, ամէն այդ նպատակով ամէն միջոց ձեռք առած են եւ բանակցութիւնները յաճախորդ մէջ պիտի ըլլան։

ՍՈՖԻԱ.—Մանր անհամաձայնութիւններ ծագեցան հանրօգուտ շինութեանց նախարար Գ. Կաթէվի, նախագահ-ատին եւ ներքին գործոց նախարարին միջեւ՝ Թրբոնիկ-Պէրաւչիթիքօվի երկաթուղւոյն շինութեան խնդրոյն համար։ Նախագահ-ատեան եւ ներքին գործոց նախարարը կ՚ուզեն այդ մասին Սոպրանիէին վաւերացումը ձեռք բերել, մինչդեռ Գ. Կաթէվ կ՚ընդդիմանայ, ըսելով որ այդ ծրագիրը բնաւ օգտակար չէ երկրին։ Այդ անհամաձայնութեան հետեւանքը պիտի ըլլայ Գ. Կաթէվի հրաժարականը։ Սակայն հաւանական է որ նախարարական ճգնաժամը առժամեայ մըն ալ ծագի, քանի որ Սոպրանիէին անդամներէն նախարարութեան կուսակից պատգամաւորաց մէկ մասը հակառակ է նոյն ծրագրին։

ՊԵՐԼԻՆ.- Սպանիոյ Թագաւորը, այսօր, ընդունեց ֆոն Պիւլով իշխանը եւ յետոյ դեսպանական մարմինը։

ԲԵՆԹԱ.—Հունգարիոյ նախարարական պետ Պառոն Ֆէյէրվարի Թէքէուալիս հիւանդ է. պիտի հարկադրուի քանի մը օր անկողին մնալ։

ՓԱՐԻԶ.—Կը կարծուի թէ Բոյեմիոյ Թագաւորը, Բարիզի այցելէն ետք, Պերլին, Վիէննա եւ Հռոմ ալ պիտի երթայ։

ԲԱՐԱԲԱՍ.—Վէնէզուէլայի նախագահ Գ. Քասթրօ յայտարարեց թէ պատրաստ է բանակցութեանց ձեռնարկել Ֆրանսայի եւ Վէնէզուէլայի վէճը կարգադրելու, այն պայմանով որ Ֆրանսա չպնդէ իր պահանջներուն վրայ, որով կ՚ուզէ Քարաքասի իր ներկայացուցիչին՝ Գ. Թէննիի միջնորդութեան համար։

ՍՈՖԻԱ.—Պուլկարիոյ հանրօգուտ շինութեանց նախարար Գ. Կաթէվ որ հրաժարական տուաւ, Եւրոպա պիտի անցնի դարմանուելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հարաւային Ափրիկէի ադամանդի բաժնետիրութեան հրապարակ հանուիլը մեծ յաջողութեամբ կատարուեցաւ։ Այդ ընկերութեան դրամագլուխն է 500,000 անգլիական ոսկի։ Եղած ստորագրութիւններ մէկ քանի պատիկ աւելի են խնդրուածներէն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Սակարանի 15 օրուան հաշուեյարդարումը կատարուելով 100 իւնիֆիէն 22 ղրշ., երկաթուղիի հաւին 32 1/2 անգլ. եւ տասը Ռէժիի 42 1/2 ղրշ. ռէբօռ որոշուեցաւ։

ՓԱԿՈՒՄ 25 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ. Ո.	97	31
Ամենէն բարձր գին	»	97	31
Ամենէն վար գին	»	97	26
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	133	—
Ամենէն բարձր գին	»	133	12
Ամենէն վար գին	»	133	—

ԲԱՑՈՒՄ 26 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Ֆ. Կ.	97	29
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	132	75
Շիրքէթի Խայրիէ		35	—
Թարաբու		110	50
Ռէժի		17	05
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցուլական Պանքա		433	—
Տէրգօս		244	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	85
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	35
» ժուիսանս		2	40
» պարտաթուղթ		495	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		514	—
Թրամուէյ		72	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		311	—
» » » Բ		270	—
Լավրիոմ		53	75
Անատոլիի երկթ. բաժնեթուղթ		16	05
» » պարտաթղթ.		527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	25
Բարիզ »	Ֆր.	22	92 1/2
» » » չէք		—	—
Պերլին ամսական չէք	մարք	18	67
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	16
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բօլ Իմբէրիալ	»	91	10
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	30
Մէթալիք	»	—	—
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		88	69
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	89	63
	գոց.	89	75
Օսմանեան Պանքա		14	12
Ռուսական 1888-1889		90	75
Հելլենական 5 %		53	—
» Մոնոփոլ		53	50
Պուլկարական 1892		101	50
Եգիպտոսէն իւնիֆիէ		104	—
Ճափոնական %		92	—
Թրանսվալ		2	81
Չէրթէրտ		1	93
Փոխանակագիր		25	36 1/4

ՓԱՐԻԶ, 7 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99	97
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղր.	90	75
	գոց. »	90	65
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	608	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	134	75
Օսմ. մաքսատուն	»	485	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	506	—
Քրէտի Լիոնէ գուբոնը կտ.	»	1142	—
Իտալական Ռանթ	»	—	—
Սպանիական արտաքին	»	92	70
Աւստրիականն	»	—	—
Թրանսվալ	»	72	—
Ռուսական 4 % 1901	»	91	95
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	145
Պալիա Քարասայըն	»	642	—

ՎԻԷՆՆԱ, 7 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	30
Ռումէլի երկաթուղի	»	147	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 7 Նոյեմբեր

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	90	20
Ռումէլի երկաթուղի	»	137	40
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	50
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	240

ՊՐԻՒՍԷԼ, 7 Նոյեմբեր

Օսմ. միացեալ պարտք		—	—
Ռումէլի երկաթուղի		—	—

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ 1906 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ԳԻՆ 1 ՂՐՈՒՇ

Հիւանդանոցիս յառաջիկայ 1906 տարւոյ Պարզ Օրացոյցը հրատարակ եղած է խնամեալ ու մաքուր տպագրութեամբ, որ ուրիշ տարիներու պէս եկեղեցական տօնախմբութեանց եւ ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ, բաւծբառարաբան եւ եկեղեցականի մը կողմանէ յատկապէս Օրացոյցին համար պատրաստուած եկեղեցական պաշտամանց ընդհանուր կէտերուն յատուկ խրատականով ու հրահանգով եւս աւելի ճոխացած է։ Աւելորդ չենք համարիր նաեւ յայտարարել թէ մի միայն Հիւանդանոցիս սեփական Օրացոյցին ճշդութիւնը հաստատուած ու վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանի կողմանէ, հետեւապէս կարեւոր է ուշադրութիւն ընծայել անոր կողքերուն վրայ դրուած կնիքին, ուր գրուած է «Սեփականութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1906»։ Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ որոշ կը ծանուցանէ մեր բարեսէր ազգայնոց առ հասարակ թէ Հիւանդանոցի նկատմամբ առատ սիրոյն ու հոգածութեան արգասիքը կը վայելէ, բայց որովհետեւ Հաստատութեանս մէկ գլխաւոր հասոյթը կը կազմէ նաեւ Օրացոյցի հրատարակումը, ներկայիս կը խնդրէ որ այդ զգայուն Օրացոյցին ամէն մարդ հաճի գնել անպատճառ մէյ մէկ հատ, որուն արդիւնքը յատկացուած է Հաստատութեանս 1000է աւելի պատսպարելոց ոչէաքերուն։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Հոգաբարձութեանս դրասենեակը. նաեւ ամէն գրավաճառանոց։

(Հոգաբարձութիւն)

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթեմունի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասօլ, Գահիրէ, Մերսին, Միթիլլի, Մանսուրէ, Նիքոսիա, Ուշաք, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանձ-դուրան) փոխառութիւն կ՚ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտինոներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ՚ընդունի եւ կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, առեւտրական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ՚առնէ եւ կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իր աւանդ կ՚ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժէթուղթերը կը պահուին Ղալաթիոյ ապիկամարներու մէջ՝ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած նկուղներու մէջ (պէթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ՚ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակագրութեանց մէջ եղած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, աւանդ մնացած, աւանդ տրուած արժէթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ՚առնուի եւ օրուան փոխանակագինին համաձայն։ Անոր արդիւնքը հաշւոյն կ՚անցուի աւանդատուին կամ գանձումի օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժէթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր աւանդ արժէթուղթեր կ՚ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Բրիւքսէլ, Համպ, Վիէննա, եւայլն։ Տնօրէններու արդիւնքը աւանդատուներու տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յանձնարարներ, որոնց արժէթուղթերը ի պահ դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, զանոնք տեղերէն առնել կամ իրենց հաշւոյն դնել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ առեւտրական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժէթուղթեր, ինչպէս Ռումէլիի երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի, Ցուլական Ազգ. Պանքայի պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անմիջական ներկայով յանձնելի են այս արժէթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժէթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագնի մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու վրայ փոխառութիւն կ՚ընէ հաշուեցիթերով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու կտրօններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գանձուած արժէթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի, ինչպէս 4 % Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու, 1901-1905ի 4 % Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն եւ Քիւրի Նաւահանգստի 6 % փոխառութեան պարտաթուղթերուն կտրօնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատուցած է՝ եւլանական Սակարանի արժէթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրկիզման հոյերու վճարելէ առաջ եղած կորուստը, վիճակագրութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան տակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 6—50

ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԼԱ ՍԷԶՕՆ

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Բերա, Բաւաժ Բաւձայեա, Թիւ 7

Այն կիները, որոնք կը փափագին միշտ ժամանակ չափաւոր գիներով ապրանք գնել, ինչպէս համար նորութիւնը յանձնել շատ հեռու Բերայի Մեծ Փողոցէն տանիլ, Գարակէօյ կամ Գալաթա տեղացի ատեն գտնուի, ուր կը գտնուի Լա Սէզօն վաճառատունը։ Հոն կարելի է հարիւրէն 5 կամ 10 աւելի աժան գնել քան թէ Բերայի Մեծ Փողոցի վաճառատուներուն մէջ։

Զարմանալութիւն չկայ մեր ըսածին մէջ, որովհետեւ Լա Սէզօնի քիչ ծախքը ունի, կանխիկ կը գնէ եւ քիչ շահով կը գոհանայ։ Աւելորդ միտք գաղտնիքը այս վաճառատան յաջողութեան։ 15—50

ԻՀԱՆ

(Խազինէի Խասսաի Շահանէ)

Զոյգ թասալկար՝ մեծերի 20 ղրշ. առանց պիներ գինէր 2.25, Թղթագին վէ հէվալէսէ Թասալկար 2 ղրշ.։

Խազինէի Խասսաի Շահանէ մխազենէ օլունաճագ իւղը Թասալկար ալ լանէ կիրլերքեր մաքառաղ վէ ոտալ գալլըրը տանը Թէզգէրիւրին Ֆիյաթ լարը Թալըպ էօնտանէնէ օլալ մանը հազը բասմենէ 26ընձը չորշենպէ կիւնիւ իւտէ էվվէլէտէ իտիր պէլլին ճօլլարան իքթիթէ Քիլոլը օնլարըն Թէէմինաթ ադջէնը վէ տա մաւթէյէ քէֆալէթնամէի մուլեթտահգրենէ էվվէլ վէղքէտաթ փինանէի Խազինէի ճէլիլէյէ մուրաճաաթլարը կէլմէլէրի։ 3—3

Ֆի 22 Թէլրինի էվվէլ 321

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱ.

Օսմանեան Կայսերական Դրամատան Բերայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժեթուղթերու գնման մասին՝ ամսական վճարումներով, որպէս զի փոքր խնայողներն կարենան իրենց դրամները զետեղել։ Այդ արժեթուղթերը կրնան ըլլալ Թուրքիոյ երկաթուղիի պարտաթուղթեր, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, Ծաւալուն Ազգային Դրամատան պարտաթուղթեր, Վիլ տը Բարիի ամբողջ եւ քառորդ պարտաթուղթեր (զանազան շրջաբերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մաս Թամբեռանի եւ Ֆոնսիէր պարտաթուղթերուն, Ֆրանսական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, եւն.։ Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Դրամատան կողմէ, յանձնառուին վճարումին փոխարէն արժեթուղթի մէկ քառորդին, օրուան գնով։ Այդ վճարումը կատարուելէ յետոյ յանձնառուն արժեթուղթերուն տէր կ'ըլլայ, որուն ընդունագիր կը արուի իր անունով եւ թուանշաններով։ Ցանկացողը պէտք մասնակի վճարումներուն եւ կտրօններու վճարումին։ Արժեթուղթերը իբր գրաւական պիտի մնան Օսմանեան Կայսերական Դրամատան մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ տոկոսները վճարուին։ Օսմանեան Կայսերական Դրամատան մասնաճիւղը վերեւ նշանակուած արժեթուղթերը ունի, ինչպէս նաեւ համանման արժեթուղթեր, հանրութեան տրամադրութեան տակ դրուած, որ կրնայ զանոնք ձեռք բերել թէ՛ կանխիկ դրամով եւ թէ ամսական վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը։ 44—50

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, բայց որովհետեւ, մայրական թեւը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Թուրքիոյ ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու քննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անունով, որ Թուրքիոյ, Լոնտոնի եւ Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդունուած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօգուելու ոսկր մեծապէս կը դիւրացնէ եւ մինչեւ ժամանակ վերջին ատամներուն սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անոր տեղը սնունդ կը պատրաստէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կոյտանան, շուտով ոտքի կ'ելլեն եւ ատամնի հատանդանալու ախտէ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆօսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջառողջ, ուժեղ, զօրաւոր եւ կայտառ մարմին եղած են առաջայլին։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է կը գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու ծննդկաններ, որոնց վերջին ստամոքսի ոյժ, սնունդ եւ կորով կու տայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ.

62 25—26

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը յարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքանշան առացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առջեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարչը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան Կեդր. վարչատունին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տանը։ 16 1—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԴԱՆՔԱ.

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Դրամատան մասնաճիւղը, Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժեթուղթեր, զոհարեղէններ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը ապահովութեան ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն քանակութեր, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն անձնակ մը կը հսկէ, Գալթէրի Զէյթուաս տան գործաւորներուն կողմէ շինուած շաղախով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ հանգստութեամբ առնել իր կտրօնները, հշդել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զոհարեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ հանգստաւէտ դահլիճ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտիկ։ Դրամատան Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, արժէքաւոր առարկաներ պահելու համար։ 47—50

ՔԻՒՆԱՐՏ CO : D

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը ճամբէ Լիվրբուլի եւ Ամերիկայի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	[illegible]	532
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4545
Լուքանիա	12950	[illegible]	3339
Քամփանիա	12950	[illegible]	2948
Ուլտոնիա	8845	[illegible]	1936
Ումպրիա	8128	[illegible]	2935
Էթրուրիա	8120	[illegible]	3552
[illegible]	7392	[illegible]	212
[illegible]	7369	[illegible]	1600

Դիմել առ ՃՕԼԻ ԵՒ ՍԻԳԸՐ
5—50 Joly et Seagor
Մեյմանէճիլէ խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փաշա 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.

1905 նոյեմ. 1 (Ն. Տ.) հինգշ. օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ		Կառախ. 622 Ապր. եւ ճմբ.
Կայարան		Առաւ.
Գօնիա	մեկ.	12 30
Գոչին խան		1 1
Չումրա		1 45
Արբդ Խօրէն		2 13
Մաննասուն		2 42
Գարաման	ժմն.	3 13
	մկն.	3 28
Սիտրօվա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալանճա		5 20
Էրէյլի	ժմն.	5 45
	մկն.	6 5
Պուլղուրլու ժմն.	երեկ.	6 20

ԴԱՐՁ		Կառախ. 621 Ապր. եւ ճմբ.
Կայարան		Իրիկ.
Պուլղուրլու	մկն.	6 35
Էրէյլի	ժմն.	6 53
	մկն.	8 50
Ալանճա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 1
Սիտրօվա		10 43
Գարաման	ժմն.	11 7
	մկն.	11 22
Մաննասուն		11 55
Արբդ Խօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գոչին խան		1 36
Գօնիա ժմն.	երեկ.	2 5

40—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոս. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 բուակիր ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նազլը խան կամ հետեւեալ հաստատներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Դրամատան, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ.Մ. Ի. Սաաթճեան եւ Ռոսիդի, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Գանձէ գաբու թիւ 10
Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-էօնիւ, Գանչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Մաքրիգիւղ. Մ. Ա. Անձելիտէս, Կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քեամիլ էֆ., Չարշըյի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդիրա, Մօտա ճամբայի.
Պէօյիւգտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիչմանց, թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Եղիէն Քրեմէղի, Քէմէքչիլէր խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Դրամատան, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճամբայի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Ըէսուլ էֆ.
Բ. Սամաթիա, Բէնեթի.
Նազլը խան, Հէզարէն փողոց, թիւ 14։
Ղալաթիա, Գօրէկրաթիվի վաճառատան դիմաց։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 47—50

Ա Ն Ք Ռ Ը

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Քր. 183,000,000 | Վճարեալ գումարներ Քր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ

21 Ղալաթիա, Ինայէթ խան 36—50

Թ Ո Մ Ա Ս Ո Ւ Ի Լ Ս Ը Ն

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տակօ	1497	Հակօ	1014	Մալվօ	724	Րոզարիօ	136
Ալէքթօ	3807	Տանիօ	2906	Կրոտօ	1625	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1841	Տարօ	898	Հերօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սիլօ	1735
Արիոսթօ	2277	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	2537	Սիլվիօ	1193
Բասանօ	1822	Տոմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սոլօ	1303
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորացիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	Տինամօ	1715	Հումպեր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1543
Պրունօ	841	Էկօ	504	Իտահօ	2554	Նէրօ	1033	Թորոնթօ	3327
Պուֆֆալօ	4481	Էկսօ	2464	Իտալօ	5540	Օհիօ	4100	Թալիօ	1470
Քէլրօ	1871	Էլտորատօ	1820	Զունօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թրուրօ	437
Գամէօ	1337	Էրոսօ	1841	Կիլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գարլօ	1244	Ֆալկօ	954	Կոլպինօ	2307	Օթէլլօ	1637	Վարօ	1914
Գատօ	1994	Ֆլամինկօ	1338	Լիտօ	1700	Փլատօ	510	Վոլօ	1289
Չիքագօ	2729	Ֆլորենթինօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2339	Վիլպերֆ.	2396
Սիլեգօ	1831	Ֆրանչեսկօ	4582	Լէբանթօ	2273	Րինալտօ	1663	Զէնա	1350
Կիթօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1243	Րոլլօ	1612	Զէրօ	1300
Կոլորատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լորէնզօ	3191	Րոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։
Վիկօ շոգենաւը, նաւապետ Հօրնէպօլ։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի։
Թօրօ շոգենաւը, նոյեմբեր 12ին։
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻԶՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւրքճիւլու Միւլքէ խան. Ղալաթիա 10 33—50

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Հոկտեմբեր
Կր. 25/ 7 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին առաւօտ, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիփոլիս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 27/ 9 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Ուր 29/11 Միթիլին, Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 4—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԻԼԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Բաթում համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բաթում » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 35—50 Թ. ՌԸԳՈՒԼ

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր.

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէդի	Նայլօֆրիս
Մինիս	Էմկիսս
Բաֆիսս	Պուզիրիս
Թէյպըր	Մօքրիս
Նարզօն	Ֆայլիս
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրական լուսաւորութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար սեղանակից ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ ամենայն դիւրութեամբ ճամբորդներ կ'առնեն բայց սեղանակից չունին։ Սակերը՝
Կ. Պոլսէն Լիվրփուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեան կամ Ղալաթիա մաքսը հասնելու համար՝ իրենց հրահանգները առնեն շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները ապրանք առնելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ եւ Ընկ.
Գործակալք
Ուէքիլ խան, Գանձէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
50—50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվրբուլ

Պատասխանատու ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՄՈՒՆՃԵԱՆ

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Նոյեմբեր 1 |Ն.Տ.| չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ														
		Թ. 2 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 44 Խառն Առտ. ժ. վ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 26 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 22 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 14 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 16 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 18 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 20 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.
Քատըքէօյ Կամարլը	մկն.	1 15		1 15	3 36		5 3	6 4	7 23	8 28		9 59	10 30	11	11 36	12 33
	ժմն.	1 35		1 35	3 56		5 23	6 34	7 43	8 48		10 19	10 50	11 20	11 56	12 53
Հայտար Փաշա	մկն.	1 42		2 —	4 1		5 28	6 39	7 48	9 —		10 24	10 55	11 25	12 4	1 —
Քըզըլ Թօփրաք	»	1 51		— —	4 9		5 36	6 47	7 56	9 9		10 32	11 3	11 33	12 12	1 8
Ֆէներ Եոլու	»	1 54		2 11	4 12		5 39	6 50	7 59	9 13		10 35	11 6	11 37	12 15	1 11
Կէօզ Թեփէ	»	1 58		— —	4 16		5 43	6 54	8 3	9 19		10 39	11 10	11 41	12 19	1 15
Էրէնքէօյ	»	2 3		2 22	4 20		5 48	6 58	8 8	9 25		10 44	11 13	11 46	12 23	1 19
Պոսթանճը	»	2 12		2 32	4 26		5 54	7 4	8 14	9 34		10 50		11 52	12 30	1 25
Մալթեփէ	»	2 22		2 44	4 35		6 2	7 13	8 23	9 46		10 59		12 —	12 38	1 33
Գարթալ	»	2 33		2 57	4 45		6 12	7 23	8 33	10 2		11 9	ժմն.	12 11	12 48	1 43
Փէնտիք	ժմն.	2 40		3 7	4 52	ժմն.	6 19	7 30	8 40	10 12		11 16		12 18	12 55	1 50
	մկն.			3 12						10 22						
Թուզլա	»			3 34						10 43						
Կէյպզէ	»			3 54						11 3						
Տիլ Իսքէլէսի	»			4 16						11 25						
Թավշանճըլ	»			4 26						11 35						
Հէրէքէ	»			4 43						11 52						
Եարըմճա	»			5 4						12 15						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»			5 17						12 28						
Տէրինճէ	»			5 28						12 39						
Իզմիտ	ժմն.			5 42						12 53						
	մկն.	1906 փետր. 14էն սկսեալ կ'երթեւեկէ		6 7												
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»			6 42												
Սափանճա	»			7 6												
Համիտիյէ	»			7 30												
Կէյվէ	»			8 13												
Աք Հիսար	»			8 35												
Մէքէճէ	»			9 4												
Լէֆքէ	»			9 28												
Վէզիր Խան	»			10 3												
Պիլէճիկ	ժմն.			10 44												
	մկն.			10 55												
Գարաքէօյ	»			12 5												
Պօզիւյիւք	»			12 50												
Ին Էօնիւ	»			1 40												
Չուքուր Հիսար	»			2 11												
Էսկի Շէհիր	ժմն.			2 50												
				երեկ.												

4—50

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ														
		Թ. 1 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 7 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 9 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 11 ճամբ. Առա. ժ. վ.	Թ. 13 ճամբ. Առտ. ժ. վ.	Թ. 41 Խառն Առտ. ժ. վ.	Թ. 15 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 17 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 19 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.	Թ. 21 ճամբ. Իրիկ ժ. վ.	Թ. 43 Խառն Առտ. ժ. վ.	Թ. 23 ճամբ. Իրիկ ժ. վ.	Թ. 25 ճամբ. Իրիկ. ժ. վ.
Էսկի Շէհր	մկն.	1906 փետր. 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 16էն մինչեւ 13 եւ 1906 յուն. 14էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն մինչեւ 1906 յունր. 13 կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 1էն 13 եւ 1906 յունր. 14էն սկսեալ կ'երթեւեկէ	1905 նոյեմբ. 14էն եւ 1906 յունր. 13էն սկսեալ կ'երթեւեկէ								11 15		
Չուքուր Հիսար	»													11 51		
Ին Էօնիւ	»													12 23		
Պօզիւյիւք	»													12 59		
Գարաքէօյ	»													1 33		
Պիլէճիկ	ժմն.													2 23		
	մկն.													2 33		
Վէզիր Խան	»													3 9		
Լէֆքէ	»													3 44		
Մէքէճէ	»													4 17		
Աք Հիսար	»													4 43		
Կէյվէ	»													5 6		
Համիտիյէ	»													6 —		
Սափանճա	»													6 16		
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»													6 41		
Իզմիտ	ժմն.													7 13		
	մկն.								1 10					7 38		
Տէրինճէ	»								1 28					7 53		
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»								1 40					8 4		
Եարըմճա	»								1 52					8 15		
Հէրէքէ	»								2 19					8 40		
Թավշանճըլ	»								2 29					8 51		
Տիլ Իսքէլէսի	»								2 43					9 2		
Կէյպզէ	»								3 11					9 31		
Թուզլա	»								3 33					9 53		
Փէնտիք	ժմն.								3 55					10 15		
	մկն.	12 45	1 28	1 47	2 4	2 25	3 10		4 8	5 45	6 53	8 5	9 29	10 32		12 3
Գարթալ	»	12 53	1 36	1 55	2 12	2 34	3 18		4 21	5 53	7 1	8 13	9 37	10 45		12 12
Մալթեփէ	»	1 3	1 46	2 5	2 23	2 45	3 28		4 37	6 3	7 12	8 24	9 48	11 2		12 22
Պոսթանճըք	»	1 11	1 54	2 14	2 32	2 53	3 36		4 49	6 11	7 20	8 33	9 56	11 16		12 31
Էրէնքէօյ	»	1 17	2 1	2 20	2 39	3 —	3 42	4 27	5 2	6 17	7 26	8 39	10 2	11 27	11 46	12 37
Կէօզթեփէ	»	1 21	2 5	2 24	2 43	3 4	3 46	4 31	5 7	6 21	7 30	8 43	10 6	— —	11 50	12 41
Ֆէներ Եոլու	»	1 25	2 10	2 28	2 48	3 8	3 50	4 35	5 12	6 25	7 34	8 47	10 10	11 40	11 54	12 45
Քըզըլ Թօփրաք	»	1 28	2 13	2 31	2 51	3 11	3 53	4 38	5 16	6 28	7 37	8 50	10 13	— —	11 57	12 48
Հայտար Փաշա	ժմն.	1 35	2 20	2 38	2 58	3 18	4 —	4 45	5 24	6 35	7 44	8 57	10 20	11 50	12 4	12 55
	մկն.	1 42	2 25	2 43	3 3	3 23	4 5	4 50	5 34	6 40	7 49	9 2	10 25	12 15	12 15	1 —
Քատըքէօյ Կամարլը	ժմն.	2 2	2 45	3 3	3 23	3 43	4 25	5 10	5 54	7 —	8 9	9 22	10 45	12 35	12 35	1 20
														երեկ.		